

Tilinpäätös 2025

Maakuntahallitus § xx / 16.2.2026

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Julkaisutiedot

Julkaisija:

Etelä-Savon maakuntaliitto
Mikonkatu 5, 50100 Mikkeli
email kirjaamo@esavo.fi

Kotisivu:

www.esavo.fi

Julkaisu:

Tilinpäätös 2025
Julkaisusarjan numero xxx
ISBN 978-952-5932-xx-x (PDF)
ISSN 1455-2930
Mikkeli 2025

Sisällysluettelo

OSA 1: TOIMINTAKERTOMUS	1
 Tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	2
Maakuntajohtajan katsaus	2
Yleinen kehitys Etelä-Savossa	5
Maakuntaliiton hallinto ja talous	7
Maakuntaliiton viraston strategia, organisoituminen ja henkilöstö	18
 Selonteko maakuntaliiton sisäisen valvonnan järjestämisestä	19
 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	23
Tilikauden tuloksen muodostuminen	23
Toiminnan rahoitus	25
 Rahoitusasema ja sen muutokset	26
 Kokonaistulot ja -menot	27
 Tilikauden tuloksen käsittely	28
OSA 2: TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	31
 Tavoitteiden toteutuminen	32
 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	49
Käyttötalouden toteutuminen	49
Tuloslaskelmaosan toteutuminen	50
OSA 3: TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	51
 Tuloslaskelma	52
 Toteumavertailu	53

Rahoituslaskelma	55
Tase.....	56
OSA 4: TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	57
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	63
LUETTELOT JA SELVITYKSET	64

OSA 1: TOIMINTAKERTOMUS

Tapahtumat toiminnassa ja talou- dessa

Maakuntajohtajan katsaus

Maakuntaohjelma ja ohjelmaperusteinen kehittäminen

Etelä-Savon maakuntavaltuuston 4.12.2025 hyväksymä maakuntaohjelma 2026–2029 “Tulevaisuutta yhdessä rakentava Etelä-Savo luotsaa maakuntaa kohti kestäväää ja elinvoimaista tulevaisuutta. Uuden maakuntaohjelman tavoitteissa Etelä-Savo on luonnostaan vauras, laadukkaan elämän maakunta, jossa tuotetaan myös ratkaisuja globaaleihin haasteisiin. Maakunta rakentaa tulevaisuuttaan aktiivisesti yhdessä, samalla erilaisiin toimintaympäristön muutoksiin ja kehityskulkuihin varautuen. Maakuntaohjelma määrittää maakunnan kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet seuraavalle nelivuotiskaudelle. Se perustuu maakuntastrategian 2020–2030 linjauksiin ja toimii keskeisenä työkaluna strategian toteuttamisessa. Ohjelma laadittiin laajassa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa, mukaan lukien viranomaiset, kunnat, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, alueen asukkaat, yritykset ja järjestöt. Valmistelun yhteydessä päivitettiin myös Etelä-Savon älykkään erikoistumisen strategia vuosille 2026–2029.

Etelä-Savon kansainvälistymissuunnitelma 2030 hyväksyttiin maakuntahallituksessa tammi-kuussa 2025. Suunnitelma kytkeytyy TKI-tiekartan toimeenpanoon. Sen tavoiteosioina ovat kansainvälinen rahoitus, verkostoituminen sekä osaava työvoima.

Edunvalvonnan painopisteet

Maakuntaliitto laati vuonna 2025 Etelä-Savon energiastrategian vuoteen 2035. Kilpailukykyisen toimintaympäristön luomiseksi kärjiksi valittiin voimakas sähköistyminen, energia-alan koulutuksen ja osaavan työvoiman lisääminen, huoltovarmuus ja energialiiketoiminnan edistäminen. Vuonna 2025 valmistuivat myös Etelä-Savon alueellinen metsäohjelma 2030 (Metsäkeskus) sekä Etelä-Savon maakunnan vesihuoltosuunnitelma 2040 (ELY-keskus).

Etelä-Savon edunajamisen painopisteet vuonna 2025 käsittivät saavutettavuuden kärkiä niin väylien kuin verkkojen osalta ja se perustuu maakunnallisen liikennejärjestelmätyön painotukseen. Saavutettavuuden edunvalvontaa tehtiin myös osana Itä-Suomen neuvottelukunnan työtä.

Itäisen Suomen tilanteen ja siihen liittyvän ohjelman konkretisointia vietiin eteenpäin kaikilla tahoilla Suomessa, niin maakuntien kesken kuin suoraan valtionhallintoon ja kansalliseen päätöksentekoon kuin sidosryhmissäkin. Matkailuteemaa edistettiin Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen (AKKE) määrärahan hallinnoinnin ja yhteisten hankkeiden kautta.

Kuntarahoituksen turvaaminen ja kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamista edistettiin vuoden 2025 aikana. Alun perin suunniteltua voimaantuloa vuoden 2026 alusta siirrettiin vuoden 2027 alkuun. Maakuntaliitto tuki jäsenkuntia, jotta uudistuksessa otettaisiin huomioon

Etelä-Savon kuntien erityispiirteet kuten väestön väheneminen ja vapaa-ajan asukkaiden suuri määrä.

Edunvalvonnassa laadittiin kymmeniä lausuntoja ja sisältöjä niin kansalliseen kuin eurooppalaiseen ohjelmatyöhön, lakiesityksiin kuin rahoituksiin liittyen, Etelä-Savon puolesta ja yhdessä eri maakuntien yhteisiä rakenteita sekä osana OECD:n tutkimushanketta.

Etelä-Savon maakuntaliitto osallistui aktiivisesti Itä- ja Pohjois- Suomen aluekehitysyhteistyöhön niin rakennerahastoasioissa sekä metsä- ja biotalousaloilla. Maakuntaliitto oli mukana sekä Itä- ja Pohjois-Suomen että Itä-Suomen neuvottelukunnissa. Yhteinen EU-toimisto Brysselissä on tarjonnut Etelä-Savon maakuntaliitolle hyvän vaikutuskanavan EU-tasolle.

Yhteistyötä maakunnan sisällä elinvoiman eteen

Maakunnan elinvoimalupaus sisältää konkreettisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan alueen pitkäjänteinen kehitys ja menestys. Tärkeimpänä tavoitteena on tehdä Etelä-Savosta houkuttelevampi ja kilpailukykyisempi maakunta, jossa yrityksillä on erinomaiset mahdollisuudet menestyä ja asukkaat voivat helposti hyödyntää tarvittavia palveluja. Elinvoimalupauksen toteutusta ja edistymistä seuraa Etelä-Savon maakuntaliiton TKI-ydinryhmä ja siihen kuuluu laaja, edustava joukko mm yrittäjät, tuottajat, oppilaitokset, kansanedustajat ja viimeisimmäksi mukaan liittynyt Suur-Savon Osuuspankki.

Etelä-Savossa elinvoiman ja edunvalvonnan, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden sekä työllisyyden, osallisuuden ja kasvun edistämiseksi on laadittu yhteistyötä ohjaava Kumppanuusstrategia, jossa mukana hyvinvointialue Eloisa, kunnat, työllisyysalueet sekä maakuntaliitto.

Vuoden 2025 loppua kohden oli nähtävissä muutamien taloudellisten merkkien, kuten asuntokaupan, piristymistä. Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvoi vuonna 2025 vain 0,2 prosenttia. Valtiovarainministeriön talouskatsauksen mukaan kasvua on jarruttanut erityisesti kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan ostovoiman ollessa kasvussa. Investointeja kasvattavat rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä sekä puolustushankinnat. BKT:n ennustetaan kasvavan 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Talouskehityksen ohella työttömyyden käännettä parempaan on odoteltu Suomessa jo pitkään. Etelä-Savossa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuodenvaihteessa suhteellisesti samoissa lukemissa (13,1 %) kuin koko maassa (13 %). Odotettavissa on myös se, että maakunnassa kasvukäyrälle pääseminen tapahtuu hitaasti.

Maakuntakaavoitus

Maakuntavaltuusto hyväksyi 4.12.2024 koko vuoden kestäneen tiiviin valmistelun pohjalta neljännen vaihemaakuntakaavan, jossa määritellään tuulivoiman rakentamisalueet. Vaihemaakuntakaavassa keskityttiin tuulivoiman lisärakentamiseen ja siihen liittyviin voimajohtoihin. Neljännen vaihemaakuntakaavan tavoitteena on uusien teollisen kokoluokan tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueiden osoittaminen yksityiskohtaisemman suunnittelun

pohjaksi. Uusiutuva energia toteuttaa maakunnan hiilineutraalius-, uusiutuvan energian- ja energiaomavaraisuuden tavoitteita.

Kokonaismaakuntakaavan uudistyö käynnistyy vuonna 2026. Alueidenkäyttölain uudistus muuttaa maakuntakaavan sisältövaatimuksia ja ohjausvaikutuksia ja Vuonna 2026 käynnistetään kokonaismaakuntakaavan laadinta, jossa huomioidaan sekä uuden lainsäädännön tuomat muutostarpeet että kuntien tulevaisuuden tarpeet maakuntakaavalle.

Kansainväliset ruokahankkeet päätökseen

Etelä-Savolle, Etelä-Karjalalle ja Pohjois-Karjalalle yhteisesti myönnetty European Region of Gastronomy -toimintakokonaisuus vietiin päätökseen. Tavoitteena oli tuoda Itä-Suomeen kansainvälisiä ja kotimaisia matkailijoita ja uudenlaisia ruuan ja kulttuurin yhdistäviä tapahtumia. Hankeperheen voimin näissä tavoitteissa onnistuttiin erinomaisesti. Taste Saimaateema saavutti merkittävää kansainvälistä medianäkyvyyttä. Samanaikaisesti tehtyjen muiden matkailuponnistelujen tuloksena maakuntaan saapuneiden kansainvälisten matkailijoiden määrä jatkoi kasvuaan verrattuna pandemian päätymisen jälkeiseen aikaan.

Vuonna 2025 aloittanut uusi maakuntajohtaja

Aloitin työssäni maakuntajohtajana Etelä-Savossa maaliskuun lopussa ja vuosi on ollut innostava. Työlleni tuen ja linjan antavat maakuntahallitus ja -valtuusto ja olen saanut vuoden 2025 aikana tehdä töitä kahden maakuntaa edustavan päätöksentekijäjoukon kanssa, kun kuntavaalien jälkeen järjestäytyivät uudet valtuutetut ja maakunnan toimielimet.

Työssäni vaikutan liiton ja maakunnan arjessa, maakunnan edunajamisen asioissa ja moninaisessa yhteistyössä muiden maakuntien kollegojen kanssa. Elinvoiman eteen tehtävässä työssä etsimme uusia kumppanuuksia ja kanavia. Pidämme huolta elinympäristöistämme ja valitsimme saimaannorpan valinta maakuntaeläimeksemme.

Maakuntajohtajan työssä korostuu niin kansallinen kuin eurooppalainen vaikuttaminen, erityisesti aluekehittämisen rahoitukseen liittyen. Osallistun maakunnan arkeen ja elämänmuodon edistämiseen kunniatehtävänäni.

Mikkelissä 2.2.2026

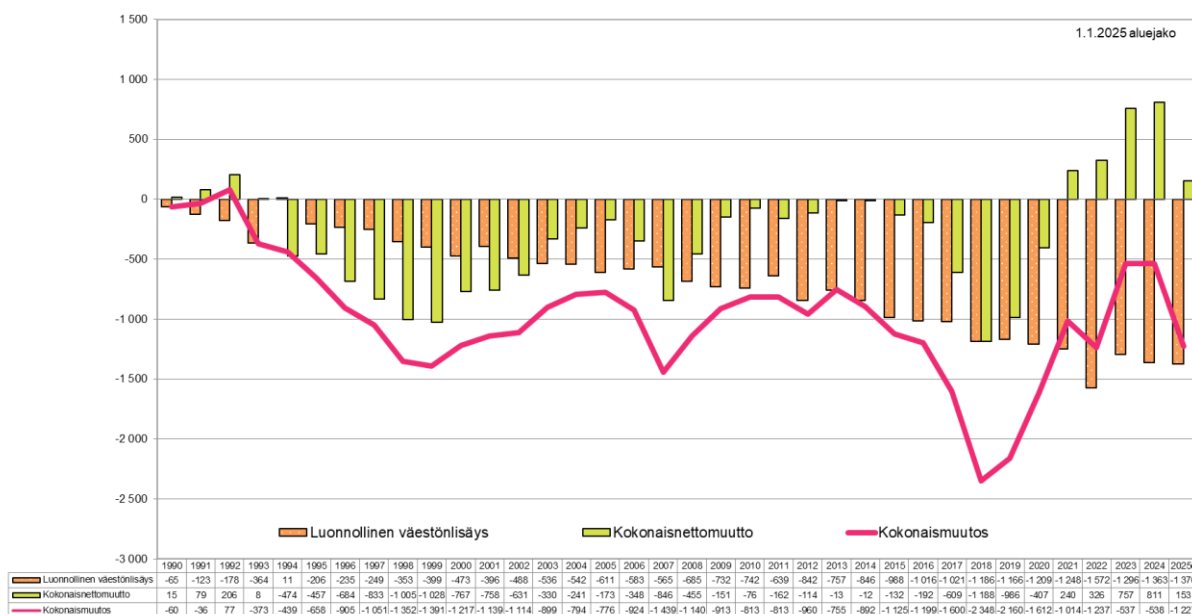

Heini Utunen
maakuntajohtaja

Yleinen kehitys Etelä-Savossa

Etelä-Savon tilastoitu väkiluku oli ennakkotietojen mukaan vuodenvaihteessa 128 149 henkeä. Muuttoliikkeen osalta erityisen positiivisten vuosien 2023 ja 2024 jälkeen kokonaisnettomuutto hiipui vuonna 2025 jääden kuitenkin plussan puolelle (+153). Luonnollisen väestömuutoksen (syntyneiden ja kuolleiden erotus) ollessa –1 376 väestön kokonaismuutos oli viime vuoden aikana Etelä-Savossa –1 227.

Kuva 1. Väkiluku ja väestönmuutokset Etelä-Savossa 1990–2025. Lähde: Tilastokeskus/väestön ennakkotilasto. HUOM. Vuoden 2025 tiedot ovat ennakkotietoja.

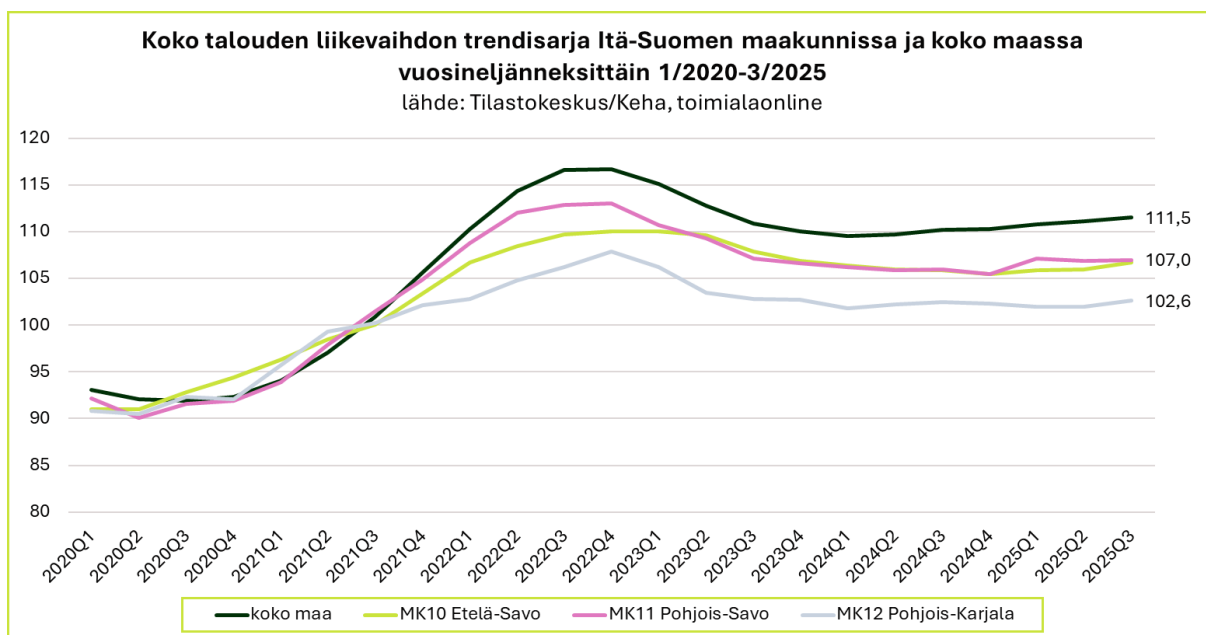
Korkeahko sairastavuus ja harva asutus luovat erityisiä haasteita ja kustannuspaineita palvelujen järjestämisessä. Sosiaalisen kestävyysnäkökulmasta pitkät etäisyydet ja korkea ikärakenne haastavat yhdenvertaisuuden toteutumista asuinalueiden erilaistumisen ja palvelujen saatavuuden noustessa haasteiksi. Alueellisen hyvinvointikertomuksen mukaan Etelä-Savossa menetetään ennen aikaisesti elinvuosia muun muassa huumeiden ja alkoholin käytön, verenkierroelinten sairauksien sekä tapaturmien seurauksina enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Aikuisväestössä esiintyy alkoholin liikakäyttöä ja miehet käyttävät liikaa alkoholia selkeästi naisia enemmän. Terveyden kannalta riittävästi liikkuu vain 40 % aikuisväestöstä. Kolmannes matalasti koulutetuista ja neljännes korkeasti koulutetuista uskoo, ettei todennäköisesti jaksata työskennellä vanhuuseläkeikään saakka. 75 vuotta täyttäneistä miltei kaikki kokevat esteitä tai huolia sähköisten palveluiden käyttöön liittyen. Toisaalta 90 % eteläsavolaisista vanhemmista kokee oman, lapsen ja perheen tulevaisuuden vaikuttavan hyvältä, ja noin puolet 20 vuotta täyttäneistä kokee elämänlaatunsa hyväksi. Valtaosa ikääntyneistä kokee päivittäisen elämänsä turvalliseksi, vaikka liki puolet 75 vuotta täyttäneistä asuu yksin. Myös koko maakunnan väestön kokemus turvallisuuden tunteesta on parantunut. Etelä-Savossa on mahdollista asua ja viettää vapaa-aikaa hyvin, vastuullisesti, edullisesti ja lähellä luontoa. Asuinympäristön viihtyisyys, esteettisyys ja turvallisuus luovat veto- ja pitovoimaa. Turvalliset ja terveet tilat asua, kouluttautua, tehdä työtä ja viettää vapaa-aikaa mahdollistavat hyvän elämänlaadun. Toisaalta erityisesti nuoret ja ikääntyneet kokevat liikenneyhteyksien puutteen haasteena.

Työllisyyskatsauksen 12/2025 mukaan työttömien määrä Etelä-Savossa oli vuodenvaihteessa suunnilleen vuotta aiemmalla tasolla. Etelä-Savossa oli joulukuun lopussa työttömänä 13,1 % työvoimasta (7 250 työtöntä) vastaavan luvun ollessa koko maassa 13 %. Lomautettuja oli joulukuun lopussa 829, mikä oli 72 henkilöä vuotta vuodentakaisista vähemmän, mutta 269 henkilöä enemmän vuoden 2025 marraskuuhun verrattuna. Lomautetuista 84 % oli miehiä. Alle 30-vuotiaita työttömiä oli Etelä-Savossa joulukuun lopussa 1 571 eli 150 henkilöä vuodentakaisista enemmän. Yli vuoden työttömänä olleita oli 2 558. Osuus kaikista työttömistä oli 35 %, kun se vuotta aiemmin oli 30 %.

Työvoiman saantivaikeuksia ei ole Etelä-Savossa ollut merkittävästi edes sosiaali- ja terveyspalveluissa. Erityisen haasteellista työllistyminen taantuman oloissa on nuorille, joilla ei ole ennestään työkokemusta. Tukea työnhakuun tarvitaan, sillä nuorten näennäisesti hyvät digitaidot eivät välttämättä edistä työnhakua ja työ-elämään pääsyä. Hyvien väestösuhteiden edistäminen ja vastaanottavuus on edellytys alueen pitovoimalle ja vetovoimalle.

Alueelliset liikevaihtoa kuvaavat talouden suhdannekuvaajat (Q3/2025) osoittavat, että Etelä-Savon yritysten liikevaihto on viime ajat kehittynyt hieman koko maan tasoa hitaammin. Toimialoittaisessa tarkastelussa jalostuksen (teollisuus ja rakentaminen) kehitys on Etelä-Savossa ollut muuta maata parempaa, kun taas kaupan ja palvelujen aloilla heikompaa.

Kuva 2. Yritysten liikevaihdon suhdannekehitys Itä-Suomen maakunnissa ja koko maassa, 2020–2025 syyskuu. Kuva: Itä-Suomen elinvoimakeskus, lähde: Tilastokeskus/Keha: Toimiala online.

Etelä-Savon pk-yritykset lähestyvät tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa varovaisen harkiten. Vaikka panostukset ovat maltillisempia kuin valtakunnallisesti, yritykset osoittavat suuntaa ja aktiivisuutta julkisen tuen hakemisessa.

Maakuntaliiton hallinto ja talous

Luottamushenkilöhallinto

Maakuntaliiton ylin päättävä elin on maakuntavaltuusto. Syksyllä 2021 toimikautensa aloittanut maakuntavaltuusto kokoontui vuonna 2025 yhden kerran. Edustajainkokouksessa elokuussa 2025 valittu maakuntavaltuusto kausille 2025–2029 kokoontui kaksi kertaa vuonna 2025. Maakuntavaltuustossa oli yhteensä 49 jäsentä valtuustokaudella 2021–2025 ja valtuustokaudella 2025–2029 maakuntavaltuustossa on yhteensä 48 jäsentä.

Maakuntavaltuuston 2021–2025 poliittinen jakauma oli seuraava:

- Suomen Keskusta 16
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 11
- Kansallinen Kokoomus 11
- Perussuomalaiset 3
- Vihreä liitto 3
- Liike Nyt 2
- Suomen Kristillisdemokraatit 2
- Vasemmistoliitto 1.

Maakuntavaltuuston 2025–2029 poliittinen jakauma on seuraava:

- Suomen Keskusta 17
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 11
- Kansallinen Kokoomus 9
- Vihreä liitto 3
- Perussuomalaiset 2
- Liike Nyt 2
- Suomen Kristillisdemokraatit 2
- Vasemmistoliitto 1
- Sitoutumattomat 1.

Jarno Strengell (SDP) Mikkelistä toimi maakuntavaltuuston puheenjohtajana vuonna 2025. Valtuustokaudella 2021–2025 varapuheenjohtajina toimivat Hannu Auvinen (Kesk.) Sulkavalta ja Eero Aho (Kok.) Mikkelistä. Valtuustokaudelle 2025–2029 valtuuston varapuheenjohtajiksi valittiin Tuukka Suomalainen (Kesk.) Savonlinnasta ja Eero Aho (Kok.) Mikkelistä. Valtuuston sihteerinä toimi hallintojohtaja Anne Moisio.

kunta	varsinainen jäsen	varajäsen
Enonkoski	Purhonen Petri	Turunen Kari
Hirvensalmi	Liukkonen Saara	Luntta Pirkko
Juva	Häkkinen Markku	Rautio Ari
Juva	Hänninen Ritva	Huhtinen Marjaana
Juva	Kuusisto Ville-Pekka	Summanen Hannu
Kangasniemi	Hokkanen Mikko	Hänninen Pasi
Kangasniemi	Nykänen Tapani	Luukkainen Kari
Mikkeli	Aho Eero	Kervinen Jouko
Mikkeli	Ahonen Liisa	Pöyry Jukka

Mikkeli	Hartonen Tanja, 11.6.2025 alkaen Jaana Strandman	Strandman Jaana, 11.6.2025 alkaen Katriina Asikainen
Mikkeli	Kati Häkkinen	Kokkonen Anu
Mikkeli	Janhunen Katriina	Liikanen Veli, 11.6.2025 alkaen Kerttu Hakala
Mikkeli	Järvinen Sami	Sensio Jani
Mikkeli	Lautamäki Jarmo	Kauppinen Heli
Mikkeli	Lehkonen Raine	Kuitunen Soile
Mikkeli	Härkönen Jukka	Ropponen Juha
Mikkeli	Pekonen Petri	Väänänen Jaakko
Mikkeli	Pöyry Pekka	Nykänen Heikki
Mikkeli	Salo-Oksa Armi	Kähkönen-Valtola Suvi
Mikkeli	Siiskonen Pirjo	Katriina Noponen
Mikkeli	Sikanen Tomi	Karhunen Pertti
Mikkeli	Strengell Jarno	Seppälä Arto
Mikkeli	Taavitsainen Satu	Tissari Jenni
Mikkeli	Tullinen Hannu	Hokkanen Marita
Mikkeli	Valtola Pirkko	Vuori Juha
Mäntyharju	Häkkänen Markku	Hujanen Seppo
Mäntyharju	Kuoksa Timo	Kokkola Ari
Pertunmaa	Räisänen Annukka	Ruuth Nina
Pieksämäki	Hintikka Kari	Ritvanen Petri
Pieksämäki	Kauhanen Matti	Liukkonen Timo-Juhani
Pieksämäki	Kovanen Anna-Maria	Kontro Aki
Pieksämäki	Kuronen Tuula	Ojala Sakari
Pieksämäki	Majamäki Mika	Leikas-Tikkanen Tiia
Pieksämäki	Viljakainen Kaija	Nyrhinen Anne-Mari
Puumala	Kautonen Harri	Luukkonen Olli
Rantasalmi	Korhonen Katja	Wessman Mauri
Rantasalmi	Rautiainen Jari	Tilaeus Tiina
Savonlinna	Kaskinen Terho	Tynkkynen Jonne
Savonlinna	Kokko Sampsa	Kokko Lea
Savonlinna	Koskela Jouni	Liukko Arto
Savonlinna	Laamanen Kirsti	Torikka Kirsi
Savonlinna	Kupiainen Mikko	Kosonen Seppo
Savonlinna	Mikkonen Anna-Kristiina	Backman Anja
Savonlinna	Peitsaro Panu	Pekkonen Pasi
Savonlinna	Puputti Seija	Vänttinen Tuija
Savonlinna	Valkonen Esa	Niemelä Sanna
Savonlinna	Vihavainen Mauri	Kristiansson Olli-Pekka
Savonlinna	Visunen Kirsi	Kukkonen Juha, 11.6.2025 alkaen Pekka Laitinen
Sulkava	Auvinen Hannu	Partanen Lasse

Taulukko 1. Maakuntavaltuuston kokoonpano kauden 2021–2025 päättyessä.

varsinainen jäsen	varajäsen
pj. Hänninen Ritva, Juva	Lautamäki Jarmo, Mikkeli
vpj. Mikkonen Anna-Kristiina, Savonlinna	Puputti Seija, Savonlinna
Kuusisto Ville-Pekka, Juva	Ahonen Liisa, Mikkeli
Luukkanen Raimo, Savonlinna	Valkonen Esa, Savonlinna

Taulukko 2. Maakuntavaltuuston vaalilautakunta kauden 2021–2025 päättyessä.

kunta	varsinainen jäsen	varajäsen
Enonkoski	Purhonen Petri	Turunen Kari
Hirvensalmi	Lunta Pirkko	Liukkonen Saara
Juva	Asikainen Aila	Paukkunen Sari
Juva	Immonen Viivi	Tarkiainen Jouni
Kangasniemi	Koskinen Kaija	Hokkanen Mikko
Kangasniemi	Pylvänäinen Roope	Laitinen Hanna
Mikkeli	Aho Eero	Kaukonen Jyrki
Mikkeli	Barck Mika	Rasola Nina
Mikkeli	Hakala Kerttu	Janhunen Katriina
Mikkeli	Heinänen Raimo	Liukkonen Tapani
Mikkeli	Honkamaa Tapio	Sorvali Heikki
Mikkeli	Humalamäki Olli	Seppälä Arto
Mikkeli	Häkkinen Kati	Hokkanen Marita
Mikkeli	Kallio Vesa	Nykänen Heikki
Mikkeli	Kähkönen-Valtola Suvi	Reponen Anna
Mikkeli	Lahtinen Anni	Tessieri Enrique
Mikkeli	Laine Virpi	Valtola Pirkko
Mikkeli	Marttinen Mika	Horn Teemu
Mikkeli	Olkkonen Kirsi	Kokkonen Anu
Mikkeli	Puntanen Anne	Syrjäläinen Tuija
Mikkeli	Pöyry Pekka	Kurvinen Niklas
Mikkeli	Rautiainen Sari	Torniainen Mari
Mikkeli	Strengell Jarno	Tullinen Hannu
Mikkeli	Tuominen Lotta	Taavitsainen Satu
Mäntyharju	Häkkänen Markku	Punavaara Teemu
Mäntyharju	Leppä Jari	Lamponen Markku
Mäntyharju	Pöysti Jonna	Hartonen Ari
Pieksämäki	Asikainen Rauno	Poikolainen Anne
Pieksämäki	Kimonen Jehki	Halonen Jari
Pieksämäki	Kovanen Anna-Maria	Kontro Aki
Pieksämäki	Mannelin Anni	Laukkanen Teemu
Pieksämäki	Moilanen Soili	Viljakainen Kaija
Pieksämäki	Ylönen Jorma	Mykkänen Risto
Puumala	Luukkonen Olli	Tella Airi
Rantasalmi	Huopalainen Maire	Saari Sanni
Rantasalmi	Tiainen Juho	Rautiainen Jari
Savonlinna	Juuti Tero	Salmenkivi Suvi

Savonlinna	Karvinen Hannu	Hannikainen Antti
Savonlinna	Kilpeläinen Pekka	Suomalainen Ritva
Savonlinna	Kokko Sampsa	Kaksonen Kimmo
Savonlinna	Kotoneva Eira	Metsälä Sanna
Savonlinna	Munck Merja	Lipsanen Mervi
Savonlinna	Pesonen Teija	Laamanen Kirsti
Savonlinna	Piisilä Sami	Violainen Aki
Savonlinna	Puustinen Jarmo	Koskela Jouni
Savonlinna	Suomalainen Tuukka	Laukkanen Antti
Savonlinna	Vihavainen Mauri	Backman Jouni
Sulkava	Ralli Kaisa	Autio Hannamari

Taulukko 3. Maakuntavaltuuston kokoonpano kaudella 2025–2029.

varsinainen jäsen	varajäsen
pj. Tiainen Juho, Rantasalmi	Piisilä Sami, Savonlinna
vpj. Asikainen Rauno, Pieksämäki	Kimonen Jehki, Pieksämäki
Kovanen Anna-Maria, Pieksämäki	Asikainen Aila, Juva
Mannelin Anni, Pieksämäki	Tuominen Lotta, Mikkeli

Taulukko 4. Maakuntavaltuuston vaalilautakunta kaudella 2025–2029.

Maakuntahallitus on 13-jäseninen. Kauden 2021–2025 maakuntahallituksessa Suomen Keskustalla on neljä jäsentä, Suomen Sosialidemokraattisella puolueella ja Kansallisella kokoomuksella kummallakin kolme jäsentä, Perussuomalaisilla kaksi jäsentä ja Vihreällä liitolla yksi jäsen. Maakuntahallituksen puheenjohtajana kaudella 2021–2025 toimi Arto Sepponen (Kesk.) Pieksämäeltä. Varapuheenjohtajina toimivat Nina Rasola (Kok.) Mikkelistä ja Eija Stenberg (SDP) Savonlinnasta. Kauden 2021–2025 maakuntahallitus kokoontui kahdeksan kertaa vuonna 2025.

Kauden 2025–2029 maakuntahallitus valittiin 18.9.2025 maakuntavaltuustossa ja maakuntahallituksessa Suomen Keskustalla on viisi jäsentä, Suomen Sosialidemokraattisella puolueella neljä jäsentä ja Kansallisella kokoomuksella kolme jäsentä ja Vihreällä liitolla yksi jäsen. Maakuntahallituksen puheenjohtajana kaudella 2025–2029 toimii Arto Sepponen (Kesk.) Pieksämäeltä. Varapuheenjohtajina toimivat Anna Reponen (Kok.) Mikkelistä ja Mikko Hokkanen (SDP) Kangasniemeltä. Kauden 2025–2029 maakuntahallitus kokoontui kolme kertaa vuonna 2025.

Maakuntahallitus kokoontui vuoden 2025 aikana 11 kertaa. Maakuntahallitus käsitteli vuonna 2025 yhteensä 185 asiakohtaa.

varsinainen jäsen	varajäsen
Hakala Kerttu, Mikkeli	Leikas-Tikkanen Tiia
Heinänen Raimo, Mikkeli	Hartonen Tanja
Hokkanen Mikko, Kangasniemi	Huupponen Erkki
Hänninen Elisa, Juva	Tilaéus Tiina
Kovanen Anna-Maria, Pieksämäki	Virtanen Outi
Kari Kaiponen, Savonlinna	Pekka Laitinen (11.6.2025 alkaen)

Olkkonen Kirsi, Mikkeli	Hämäläinen Laura
Rasola Nina, 1. vpj, Mikkeli	Häkkänen Markku
Sepponen Arto, pj., Pieksämäki	Lamponen Markku
Stenberg Eija, 2. vpj., Savonlinna	Laitinen Marja
Suomalainen Tuukka, Savonlinna	Husso Kaarle
Turunen Pekka, Savonlinna	Selenius Jyrki
Tissari Jenni	Rautiainen Sari

Taulukko 5. Maakuntahallituksen kokoonpano kauden 2021–2025 päättyessä.

varsinainen jäsen	varajäsen
Hokkanen Mikko, Kangasniemi, 2. vpj.	Koskinen Kaija
Juuti Tero, Savonlinna	Juntunen Maisa
Kovanen Anna-Maria, Pieksämäki	Kuusisto Ville-Pekka
Pekonen Petri, Mikkeli	Häkkinen Kati
Pirttiahho Susanna, Kangasniemi	Jaatinen Frans
Reponen Anna, Mikkeli, 1 vpj.	Selenius Jyrki
Sepponen Arto, Pieksämäki, pj.	Rytkönen Tapani
Tikkinen Minna, Savonlinna	Lipsanen Mervi
Tilaeus Tiina, Rantasalmi	Natunen Leevi
Turunen Pekka, Savonlinna	Anunti-Virta Mirja
Turunen Tiina-Riikka, Mikkeli	Naumanen Eveliina
Tynkkynen Jonne, Savonlinna	Pesonen Teija
Vironen Jouni, Pieksämäki	Huupponen Erkki

Taulukko 6. Maakuntahallituksen kokoonpano kaudella 2025–2029.

Maakuntahallituksen työjaoston tehtävänä on tukea maakuntajohtajaa maakuntahallituksen kokousasioiden ja kiireellisten asioiden valmistelussa sekä toimia viranhaltijoiden valintaprosessien valmistelijana. Työjaosto kokoontuu 1,5 viikkoa ennen maakuntahallituksen kokousta. Vuonna 2025 se kokoontui 11 kertaa. Varsinaisina jäseninä toimivat maakuntahallituksen puheenjohtaja sekä 1. ja 2. varapuheenjohtajat. Puhetta työjaostossa johtaa maakuntahallituksen puheenjohtaja. Kaudella 2021–2025 työjaoston henkilökohtaiset varajäsenet olivat maakuntahallituksen puheenjohtaja Arto Sepposella Kerttu Hakala, 1. varapuheenjohtaja Nina Rasolalla Kirsi Olkkonen ja 2. varapuheenjohtaja Eija Stenbergillä Juha Kukkonen. Kauden 2025–2029 työjaoston jäsenten henkilökohtaiset varajäsenet ovat maakuntahallituksen puheenjohtaja Arto Sepposella Jonne Tynkkynen, 1. varapuheenjohtaja Anna Reposella Anna-Maria Kovanen ja 2. varapuheenjohtaja Mikko Hokkasella Minna Tikkinen.

Tarkastuslautakunta on 5-jäseninen. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Tuula Kuronen (SDP) Pieksämäeltä ja 18.9.2025 alkaen Tapio Honkamaa (Kesk) Mikkelistä. Tilintarkastajana toimi BDO Audiator Oy ja vastuullisena tarkastajana on Lilja Koskelo. Tarkastuslautakunnan kokousten sihteerinä toimii henkilöstöpäällikkö Tiina Saarelainen. Lautakunta kokoontui vuonna 2025 kaikkiaan 7 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 63 asiakohtaa.

varsinaiset jäsenet	varajäsenet
Himanen Vesa, Mikkeli	Korhola Anne, Mikkeli
Kuronen Tuula, pj., Pieksämäki	Kuoksa Timo, Mäntyharju
Kuusisto Ville-Pekka vpj., Juva	Summanen Hannu, Juva
Mynttinen Maritta, Hirvensalmi	Nousiainen Marja-Sisko, Savonlinna
Pasanen Unto, Puumala	Rytkönen Tapani, Pieksämäki

Taulukko 7. Tarkastuslautakunnan kokoonpano kauden 2021–2025 päättyessä.

varsinaiset jäsenet	varajäsenet
Honkamaa Tapio, pj., Mikkeli	Sorvali Heikki, Mikkeli
Kokko Sampsa, vpj., Savonlinna	Hirvenlahti Aira, Mikkeli
Kvist Matias, Mikkeli	Lahtinen Jouni, Hirvensalmi
Rinnemaa Helena, Savonlinna	Laitinen Marja, Enonkoski
Tella Airi, Puumala	Kautonen Hanna, Enonkoski

Taulukko 8. Tarkastuslautakunnan kokoonpano kaudella 2025–2029.

Maakuntaliiton vetovastuulla toimiva maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) kokoontui 5 kertaa vuonna 2025. Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö kokoontui 11 kertaa vuonna 2025. EU:n ohjelmakaudelle 2021–2027 nimetty Maakunnan yhteistyöryhmä käsittelee käynnissä olevan rakennerahastokauden asioita.

MYR:n puheenjohtajana toimi Jonne Tynkkynen, I varapuheenjohtajana Jarmo Tuunanen ja II varapuheenjohtajana Etelä-Savon ELY-keskuksen ylijohtaja Jari Mutanen ja III varapuheenjohtajana Etelä-Savon kauppakamaria MYR:ssä edustava toimitusjohtaja Markus Tykkyläinen 14.9.2025 saakka. Uusi MYR nimettiin 15.9.2025 maakuntahallituksen kokouksessa. Sen puheenjohtajaksi valittiin Eetu Nissinen. MYR:n kokouksissa esittelijänä toimii kehittämisjohtaja Merja Olenius ja sihteerinä ohjelmapäällikkö Pirjo Paananen.

taho	varsinainen jäsen	varajäsen
Kunta/maakuntaliitto	Elisa Kaasinen, Pieksämäki	Outi Kiesilä, Hirvensalmi
Kunta/maakuntaliitto	Raimo Heinänen, Mikkeli	Marita Orava, Mikkeli
Kunta/maakuntaliitto	Heikki Nykänen, Mikkeli	Tuomo Janhunen, Kangasniemi
Kunta/maakuntaliitto	Leena Pekkanen, Mäntyharju	Annukka Räisänen, Pertunmaa
Kunta/maakuntaliitto	Heli Pitkänen, Savonlinna	Pirjo Falkstedt, Savonlinna
Kunta/maakuntaliitto	Jarmo Tuunanen, Mikkeli	Heikki Lappalainen, Mikkeli
Kunta/maakuntaliitto	Jukka Rossi, Mikkeli	Eveliina Neumanen, Mikkeli
Kunta/maakuntaliitto	Ritva Suomalainen, Savonlinna	Markku Nousiainen, Savonlinna
Kunta/maakuntaliitto	Jonne Tynkkynen, Savonlinna	Esa Karjalainen, Puumala
Valtio/Etelä-Savon ELY-keskus	Jari Mutanen	Kristiina Laatikainen
Valtio/Etelä-Savon ELY-keskus	Hannu Mars	Juha Jokitalo
Valtio/Etelä-Savon ELY-keskus	Kirsi Kosunen	Ilpo Lehtinen
Valtio/Pohjois-Savon ELY-keskus	Tommi Huttunen	Terhi Nissinen
Valtio/Itä-Suomen AVI	Anu Liljeström	Kirsi Kohonen
Valtio/Metsäkeskus	Sari Alden	Jani Salomaa

Etelä-Savon yrittäjät	Mirja Anunti-Virta	Harri Mattinen
Etelä-Savon kauppakamari	Markus Tykkyläinen	Tiina Ylönen
MTK	Rauli Albert	Sanna Hämäläinen
Akava	Anne Hytönen	Jorma Flinkman
SAK	Taina Salomäki	Sonja Laitinen
STTK	Kaija Viljakainen	Kalevi Savolainen
Teknoliateollisuus	Esa Näätänen	Antero Asikainen
EK	Tuukka Liukko	Jari Huovinen
Ammatillinen toinen aste	Jukka Mustonen (Samiedu)	Arja Flinkman (Esedu)
Kaakkois-Suomen amk	Kalevi Niemi	Hanna Kuninkaanniemi
Mikkelin yliopistokeskus	Matti Malinen	Sari Iivonen
Suomen luonnonsuojelu- liitto	Heikki Härkönen	Irma Kolari
Etelä-Savon järjestöneuvot- telukunta	Kalle Husso	

Taulukko 9. Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmä rakennerahastokauden 2021–2027 alkupuoliskolla 2021–2025.

taho	varsinainen jäsen	varajäsen
Kunta/maakuntaliitto	Eetu Nissinen, Sulkava	Leevi Natunen, Enonkoski
Kunta/maakuntaliitto	Markku Lamponen, Mäntyharju	Tuomo Janhunen, Kangasniemi
Kunta/maakuntaliitto	Maritta Mynttinen, Hirvensalmi	Viivi Immonen, Juva
Kunta/maakuntaliitto	Kirsti Laamanen, Savonlinna	Riikka Turunen, Savonlinna
Kunta/maakuntaliitto	Vesa Ahonen, Sulkava	Heino Kokkonen, Rantasalmi
Kunta/maakuntaliitto	Jarmo Tuunanen, Mikkeli	Heikki Lappalainen, Mikkeli
Kunta/maakuntaliitto	Kari Ojala, Mikkeli	Kari Summanen, Juva
Kunta/maakuntaliitto	Lea Kokko, Savonlinna	Markku Häkkänen, Mäntyharju
Kunta/maakuntaliitto	Eija Stenberg, Savonlinna	Sirpa Nokelainen, Sulkava
Valtio/Etelä-Savon ELY- keskus	Jari Mutanen	Kristiina Laatikainen
Valtio/Etelä-Savon ELY- keskus	Hannu Mars	Ilpo Lehtinen
Valtio/Etelä-Savon ELY- keskus	Kirsi Kosunen	Mari Roikonen
Valtio/Metsäkeskus	Jani Salomaa	Heli Hytönen
Työllisyysalue	Anna Tolvanen	Janne Weander
Etelä-Savon yrittäjät	Roope Lyytikäinen	Mirja Anunti-Virta
Etelä-Savon kauppakamari	Marko Palhomaa	Tiina Ylönen
MTK	Rauli Albert	Sanna Hämäläinen
Akava	Nina Jussi-Pekka	Eero Seppälä
SAK	Sonja Laitinen	Taina Salomäki
STTK	Kalevi Savolainen	Joonas Nuutilainen
Teknoliateollisuus	Esa Näätänen	Anu Lääveri
EK	Tuukka Liukko	Jari Huovinen
Ammatillinen toinen aste	Arja Flinkman (Esedu)	Sari Simontaival (Esedu)
Ammatillinen toinen aste	Jonna Kokkonen (Samiedu)	Jukka Mustonen (Samiedu)
Kaakkois-Suomen amk	Hanna Kuninkaanniemi	Juho Rajala
Mikkelin yliopistokeskus	Matti Malinen	Hanna-Maija Väisänen

Suomen luonnonsuojelu- liitto	Sonja Eiramo	Heikki Härkönen
Taide- ja kulttuurivirasto	Laura Kokko	

Taulukko 10. Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmä rakennerahastokauden 2021–2027 loppupuoliskolla 2025 alkaen.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön puheenjohtajana toimi vuonna 2025 kehittämisjohtaja Merja Olenius ja sihteerinä ohjelmapäällikkö Pirjo Paananen.

Etelä-Savon maakuntaliiton edustajina maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä toimivat lisäksi kehittäispäällikkö Eveliina Pekkanen, rahoitusasiantuntija Sannamari Markkanen, kehittäispäällikkö Jyrki Kuva (28.2.2025 saakka), elinkeinopäällikkö Tuula Kokkonen, aluekehityspäällikkö Anne Kokkonen, ympäristöpäällikkö Sanna Poutamo (30.4.2025 saakka) ja rahoitusasiantuntija Aleksi Laaksonen.

Etelä-Savon ELY-keskuksen edustajina maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä toimivat johtaja Hannu Mars, yksikön päällikkö Ilpo Lehtinen, yritysasiantuntija Jarkko Rautio, rahoitusasiantuntija Kirsi Komppa, rahoitusasiantuntija Pia Pirskanen, yksikön päällikkö Kirsi Kosunen, rahoitusasiantuntija Esa Pekonen, yksikön päällikkö Mirko Juppi, maaseutuasiantuntija Kaija Siikavirta sekä yritysasiantuntija Kristiina Laatikainen ja rahoituspäällikkö Timo Ollila.

Etelä-Savon maakuntaliiton yhteydessä on toiminut vuodesta 2019 alkaen Etelä-Savon maakunnallinen järjestöneuvottelukunta (YhES). Neuvottelukunta toimii maakunnan alueella toimivien yhdistysten ja järjestöjen monialaisena yhteistyöelimenä ja on osa Etelä-Savon maakuntaliiton toimintaa. Järjestöneuvottelukunnassa kukin jäsen edustaa oman yhdistyksensä lisäksi laajemmin koko järjestöalaa.

YhES:in toisen kauden 2023–2026 puheenjohtajana toimii Mali Soininen Etelä-Savon sosiaali- ja terveysturva ry:stä ja varapuheenjohtajana Kalle Husso Juniori-STPS ry:stä. Maakuntahallituksen yhdyshenkilönä toimi hallituksen jäsen Elisa Hänninen ja 13.10.2025 alkaen maakuntahallituksen edustajana on Susanna Pirttiäho ja varalla Tiina Tilaeus. Kuntaedustajana YhES:ssä toimii Mikko Haverinen Hirvensalmen kunnasta ja varajäsenenä Arja Väänänen Mikkelin kaupungilta. Kokouksissa ovat kutsuttuina myös Etelä-Savon hyvinvointialueen edustajat sekä ammattikorkeakoulun Jelppis-hanke. YhES:in sihteerinä ja koordinaattorina toimii kehittäispäällikkö Eveliina Pekkanen maakuntaliitosta.

Järjestöneuvottelukunta YhES ylläpitää aktiivista ja vaikuttavaa järjestöjen ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä ja vuoropuhelua maakunnassa, edistää kansalaisten, yhdistysten ja järjestöjen osallisuus- ja osallistumismahdollisuuksien toteutumista sekä tuottaa ja välittää tietoa järjestöjen toiminnasta ja järjestöjä koskevista asioista. Neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

järjestöala	varsinainen jäsen	varajäsen
Kylät, kaupunginosat, kotiseutu	Asko Koukkari, Savonlinnan kylät ry	Petteri Partanen, Savonlinnan kylät
Työllisyyttä edistävät toimijat	Outi Rahikainen, Savonlinnan Toimintakeskus ry	Virpi Leskinen, Savonlinnan toimintakeskus ry
Luonto ja ympäristö	Sonja Miettinen, Savon Martat ry.	Pirjo Rimpiläinen, Savon Martat ry.
Luovat alat	Jari Rusanen, Joel Lehtosen seura	Anneli Pulkka, Savonlinnan teatteriyhdistys ry.
Urheilu ja liikunta	Kalle Husso, Juniori-STPS ry	
Potilasjärjestöt, omaishoito	Mali Soininen Etelä-Savon sosiaali- ja terveysturva ry	Niina Turunen, Saimaan syöpäyhdistys ry.
Ihmisoikeus- ja kansalaisjärjestöt, monikulttuurisuus	Tuisku Jähi, Monikulttuurityö Mimosa ry	Ossi Blomerus, Savonlinnan seudun romaniyhdistys ry
Mielenterveys-, päihde-, riippuvuus- ja kriisityö	Helena Pohjanvirta, Mieli Etelä-Savon mielenterveys ry / Mikkelin kriisikeskus	Sari Kyttä, Mieli Etelä-Savon mielenterveys ry/Savonlinnan kriisikeskus
Lapsi-, perhe- ja väkivaltatyö	Sirkku Mehtola, Viola-väkivallasta vapaaksi ry	Riina Muotka MLL:n Järvi-Suomen piiri ry
Eläkeläistoimijat	Marju Kiiski, Mikkelin Settlementti ry	Hannu Karttunen, Otavan seudun eläkkeensaajat
Nuorisojärjestöt	Virve Väisänen, Mäntyharjun 4H-yhdistys ry	Lassi Kousa, Mäntyharjun 4H-yhdistys ry.
Vammaisjärjestöt	Sanna Paasonen, Mikkelin kuurojen yhdistys	Merja Ikonen, Etelä-Savon Allergia, Iho ja Astma ry
Yrittäjäjärjestöt	Teppo Leinonen, Etelä-Savon kaupakamari	
Valmius ja varautuminen	Kari Jääskeläinen, Suomen Sopimuspalokuntien Liitto ry/Etelä-Savon sopimuspalokuntien alueneuvottelukunta	Piritta Keränen, Suomen Punainen Risti Kaakkois-Suomen piiri
Harrastejärjestöt	Mervi Lintunen, Pieksämäkeläiset ry ja Paltasen kyläyhdistys	Marketta Parkkinen, Linnalan Settlementti ry.
SOTE -ja yhteistyö / Mikkelin	Kauko Väisänen, Etelä-Savon hyvinvointijärjestöjen tuki ry, Estery	Katja Kasper, Viola-väkivallasta vapaaksi ry
SOTE -ja yhteistyö / Pieksämäki	Juhani Jäppinen, Paiste ry	Heidi Kesänen, Pieksämäen Muistiyhdistys ry/Paiste ry
SOTE -ja yhteistyö / Savonlinna	Sirpa Kolistaja, Savonlinnan Seudun Kolomonen ry.	Sari Kautonen, Savonlinnan Seudun Kolomonen ry.
Kuntaedustaja	Mikko Haverinen, Hirvensalmen kunta	Arja Väänänen, Mikkelin kaupunki

Taulukko 11. Etelä-Savon maakunnallisen järjestöneuvottelukunta (YhES) toimikauden päättyessä vuodenvaihteessa 2025/2026.

Vuoden 2025 aikana aloitti toimintansa Etelä-Savon kulttuurin ja luovien alojen työryhmä. Työryhmä toimii asiantuntijaryhmänä ja edistää muun muassa kulttuurin ja luovien alojen viestintää, yhteistyötä, edunvalvontaa ja elinkeinonäkökulmaa. Kulttuuripoliittisen selonteon (kupose) valmistuminen lausunnolle ja sen toimeenpanoon liittyvät ohjelmat, toimeenpano-ohjelman kommentointi marraskuussa, maaseutupoliittisen ohjelman lausunto, kulttuurin ja luovien alojen työryhmä aloitti toimintansa helmikuussa 2025, kokoontui viisi kertaa, osallistui maakuntaohjelman valmisteluun ja organisoii maakunnalliset kulttuurikahvit, joissa oli 81 osallistujaa.

Kulttuuri Itää ja Sillanrakentajat-hankkeet tukivat yhdessä maakuntaliittojen kanssa verkostotyötä alueella ja koko Itä-Suomessa. Kuntien kulttuuritoimijoiden verkostot sekä Etelä-Savon että Itä-Suomen osalta kokoontuivat säännöllisesti. Verkostojen toiminnan jatko on suunniteltu yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Itä-Suomen kulttuurifoorumeiden ja Kulttuurin

unelmavuosien jatkoista on tehty yhdessä itäsuomalaisen liittojen kesken alustava suunnitelma vuoden 2025 aikana.

jäsen	varajäsen	organisaatio
Eveliina Pekkanen, kehittämispäällikkö, työryhmän sihteeri	Tuula Kokkonen, elinkeinopäällikkö	Etelä-Savon maakuntaliitto
Tuija Toivakainen, johtava asiantuntija	-	Etelä-Savon ELY-keskus
Pirjo Syväoja, johtajaylihoitaja	Pirjo Rimpiläinen, hankepäällikkö	Etelä-Savon hyvinvointialue
Esa Kohvakka, opettaja, Esedu Arto Väisänen, Esedu 8/25 alkaen	Kati Niemi, tapahtuma- ja teatterialan kehittäjäopettaja ja vastuupettaja, Samiedu	Etelä-Savon 2. asteen oppilaitokset
Ari Utriainen, TKI-yksikön johtaja, XAMK	Anne Havukainen, rehtori, Mikkelin kesäyliopisto	Etelä-Savon korkeakoulut
Susanna Latvala, kulttuuripäällikkö	-	Mikkelin kaupunki
Marita Kajander, tapahtumapäällikkö	-	Savonlinnan kaupunki
Päivi Majoinen, kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja, Poleenin johtaja ja Seutuopiston rehtori	Tiina Kerminen, opettaja, apulaisrehtori	Pieksämäen kaupunki
Olli Virta, kulttuuri- ja vapaa-aikakoordinaattori, Sulkavan kunta	Johanna Kuusisto, kirjasto- ja kulttuurikoordinaattori, Juvan kunta	Etelä-Savon pienet kunnat
Eva-Maria Hakola, kehittämisspäällikkö	Taina Laitinen/ Laura Kokko taideasiantuntija/ erityisasiantuntija	Taiteen edistämiskeskus
Etelä-Savon maakuntahallitus	Tuukka Suomalainen-Tiina-Riikka Turunen 9/25->	Pekka Turunen-Tero Juuti 9/25 ->

Avoimen haun kautta valitut (ei varajäseniä):

nimi	tehtävänimike	mahdollinen taustaorganisaatio
Jaakko Antila	intendentti	Mikkelin kaupunginorkesteri
Saku Santeri Heinonen	kuvataiteilija, ohjaaja, vapaa kirjoittaja	
Katriina Kaija	taiteilija, yrittäjä	DeSavo ry, Pääkonttori ry
Teemu Laasanen	toimitusjohtaja	Mikkelin seudun Matkailupalvelu ry, Pro Events Mikkeli ry
Anne Leinonen	kirjailija, kustannustoimittaja, yrittäjä	
Olli-Pekka Leskinen	toimitusjohtaja	Sodan ja rauhan keskus Muisti
Mirjam Reponen	puheenjohtaja	Ilmekollektiivi ry
Minttu Tamski	kulttuurituottaja, esiintyjä	Esittävän taiteen kollektiivi Kaukasus, Työväen Näyttämöpäivät, Musiikkiteatteriyhdistys Waulinko, Vekkuliteatteri, Pro Events Mikkeli ry

Taulukko 12. Kulttuuri ja luovien alojen työryhmä.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia maakuntaliiton toiminnan osalta ovat maakuntahallitus, maakuntajohtaja sekä yksiköiden johtajat. Valtuusto käsittelee liiton talousarviota yhtenä tulosalueena, jolle se myöntää määrärahan ja tuloarvion, rahoitustulot ja rahoitusmenot. Hankkeet käsitellään talousarviossa nettoperusteisina.

Yhteistoiminta

Maakuntaliiton yhteistoimintaryhmä kokoontui vuoden 2025 aikana kolme kertaa ja käsitteli 28 asiakohtaa. Yhteistoimintaryhmässä käsiteltiin mm. palkkausjärjestelmän uudistusta, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, työsuojelusuunnitelma, työterveyshuollon toimintasuunnitelma, henkilöstöraportti ja henkilöstö- ja koulutussuunnitelma.

Työnantajapuolta yhteistoimintaelimessä edustivat maakuntahallituksen puheenjohtaja Arto Sepponen, 1. varapuheenjohtaja Nina Rasola (18.9.2025 alkaen Anna Reponen) ja 2. varapuheenjohtaja Eija Stenberg (18.9.2025 alkaen Mikko Hokkanen), maakuntajohtaja Pentti Mäkinen (24.3.2025 alkaen Heini Utunen) sekä hallintojohtaja Anne Moisio. Hallintojohtaja toimii myös kokousten esittelijänä. Ammattijärjestöjen edustajina toimivat Eveliina Pekkanen (Juko ry KVTES ja TS), varalla Pirjo Paananen (Juko ry KVTES ja TS), Jutta Kiiskinen (Jau ry) ja Pirjo Paananen (työsuojeluvaltuutettu). Ryhmän puheenjohtajuus vaihtui 27.11.2025 työntekijäpuolen edustaja Eveliina Pekkasetta työnantajapuolelle Arto Sepposelle. Kokousten sihteerinä toimi henkilöstöpäällikkö Tiina Saarelainen.

Maakuntaliiton talous

Maakuntavaltuusto hyväksyi talousarvion vuodelle 2025 kokouksessaan 4.12.2024. Menot talousarviossa olivat 2,596 miljoonaa euroa ja tulot 2,411 miljoonaa talousarvion ollessa 185.000 euroa alijäämäinen.

Valtuusto hyväksyi hankehallinnointiin lisäresursoinnin eli kahden asiantuntijan palkkaamisen vuosille 2023–2025. Talousarvioon vaikutus vuodelle 2025 oli 131 600 euroa, jolloin budjetin alijäämäksi muodostui 185 000 euroa. Ko. hankehallinnoinnin kuluja kertyi kuitenkin vain 86 000 euroa. Lisäresursoinnin aiheuttamat kustannukset katetaan aiempien vuosien kertyneillä ylijäämillä.

Vuoden 2025 toteuma on -64 978,26 euroa alijäämäinen.

Vuoden 2025 tulosta paransi budjetoituun nähden oletettua pienemmät henkilöstökulut, matkustus- ja majoituskulut, luottamushenkilökulut sekä koulutuskulut. Lisäksi yhteistoimintaosuudet ja asiantuntijapalvelut toteutuivat arvioitua pienempinä. Maakuntaliitto toteutti henkilöstön ICT-hankinnat vuoden 2025 aikana, jotka kirjattiin kokonaisuudessaan vuosikuluksi vuodelle 2025. Maakuntahallitus hyväksyi maakuntaliiton viraston uuden vuokrasopimuksen. Vuokrasopimus astuu voimaan keväällä 2026 ja se on voimassa seuraavat kolme vuotta. Määräaikainen vuokrasopimus näkyy vuokravastuiden euromääräisenä kasvuna. EAKR-tekni-
nisen avun tukirahaa siirrettiin vuodelle 2028 TEM:n ohjeistuksen mukaisesti. Siirron vaikutus tulokseen on -100.000 €. Maakuntaliitto sai budjetoimatonta osuusmaksun korkoa MPY Oy:lta ja osinkoa Nordealta noin 16 500 euroa.

Jäsenkuntien maksuosuudet muodostavat maakuntaliiton suurimman tulonlähteen. Vuonna 2025 jäsenkuntien maksuosuudet olivat 2,4 miljoonaa euroa eli 98,8 % vuoden nettotoimintatuloista (ei sisällä hanketoimintaa).

Vuosille 2023–2025 on lisäresursoitu EU-rahoitusviranomaisena toimiminen lisäämällä yhden maksajan ja yhden rahoittajan määräaikainen tehtävä maakuntavaltuuston päätöksellä. Tästä johtuen maakuntaliiton tulos on suunnitelmissa reilusti alijäämäinen vuoteen 2025 saakka. Aiempina vuosina kertynyt ylijäämä toimii tässä puskurina. Vuoden 2026 ja 2027 taloussuunnitelmat on laadittu siten, että talous saataisiin seuraavien vuosien aikana vähitellen tasapainoon. Maakuntaliiton tavoitteena on toteuttaa tulojen ja menojen tasapaino vuonna 2028. Tasapainotus toteutetaan suunnitelmallisesti karsimalla kaikkia liiton kulueriä ja huolehtimalla samalla liiton lakisääteisten tehtävien ja edunvalvonnan laadukkaasta hoitamisesta. Todennäköistä on, että kuntien maksuosuuksien nostoon on painetta viimeistään vuonna 2028, mikäli tulojen ja menojen tasapaino vuonna 2028 halutaan saavuttaa.

Maakuntaliiton viraston strategia, organisoituminen ja henkilöstö

Maakuntaliiton viraston toiminta-ajatuksena on tehdä työtä Etelä-Savon hyväksi. Toimintamme arvopohja on Yhdessä – Ennakoiden – Uudistaen. Tuloksellisen toimintamme mahdollistavat ennakkointi ja oikea tieto, toimivat tukipalvelut, avoin viestintä ja aktiiviset kumppanuudet. Haluamme olla yhteisen tahdon muodostaja. Viraston avaintehtäviksi olemme määritelleet kehittäjä, edunvalvoja ja näkyvyyden vahvistaja.

Uutena maakuntajohtajana aloitti Heini Utunen 24.3.2025. Maakuntaliiton virasto muodostuu kahdesta yksiköstä, hallinto- ja kehittämisyksiköstä. Yksiköiden päälliköillä voi olla lisäksi vastuullaan toimialaansa liittyviä, erikseen budjetoituja hankkeita.

Talousarviossa ennakoitiin vuodelle 2025 henkilötövuosien määräksi 30,5. Toteutuma oli 29,2. Laskelma perustuu virka-/työsuhteiden kestoon vähennettynä pitkillä poissaoloilla.

Maakuntaliiton henkilöstö/ henkilötövuosi	Toteutuma	TA	Toteutuma
	2024	2025	2025
Luottamushenkilöhallinto	1	1	1
Virasto	17,8	17,9	16,8
Hankkeet	13,7	12,6	11,4
Yhteensä	32,5	30,5	29,2

Taulukko 13. Maakuntaliiton henkilöstö vuonna 2025.

Vuoden 2025 lopussa maakuntaliiton henkilöstöstä 22 oli vakituisessa työ-/virkasuhteessa ja 6 henkilöä määräaikaisissa työsuhteissa. Erillisestä vuoden 2025 henkilöstöraportista käyvät ilmi henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ja tunnusluvut.

Selonteko maakuntaliiton sisäisen valvonnan järjestämisestä

Maakuntaliiton sisäinen valvonta perustuu lainsäädäntöön sekä omiin sääntöihin, ohjeisiin ja talousarvion täytäntöönpanomääräyksiin. EU:n rakennerahastotoiminnan osalta on Työ- ja elinkeinoministeriölle laadittu erilliset kutakin rahastoa koskevat hallinto- ja valvontajärjestelmäkuvaukset varojen käytön asianmukaisen hallinnoinnin varmistamiseksi. Em. kuvaukseen on laadittu ohje petosriskiarviointia varten mm. korruption ja lahjonnan torjumiseksi.

Ohje sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamiseen

Maakuntaliiton nykyinen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on hyväksytty maakuntahallituksessa 15.12.2025. Asiakirja ohjaa maakuntaliiton tilivelvollisten viranhaltijoiden, esihenkilöiden ja henkilöstön toimintaa. Ohjeen tavoitteena on edistää Etelä-Savon maakuntaliiton eri toimijoiden vastuullisuutta sekä tietoisuutta ja ymmärrystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä osana johtamista ja hyvää hallintotapaa, päätöksentekoa, toiminnan ohjausta, seurantaa ja arviointia. Lisäksi ohjeessa kuvataan menettelyitä, joiden tulisi turvata hyvän hallintotavan toteutuminen.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan niitä sisäisiä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esihenkilöt pyrkivät varmistamaan liiton toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden. Sisäinen valvonta on osa johtamisjärjestelmää. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Riskienhallinta on keskeinen osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, seuraamiseksi ja raportoimiseksi. Riskillä tarkoitetaan sellaisen tapahtuman mahdollisuutta, joka voi uhata tavoitteiden saavuttamista. Riski voidaan myös ymmärtää hyödyntämättä jääneeksi mahdollisuudeksi.

Maakuntavaltuusto päättää liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Maakuntavaltuusto hyväksyy hallintosäännön, jossa annetaan tarpeelliset määräykset sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvistä tehtävien ja vastuiden jaosta. Maakuntavaltuusto hyväksyy toimintakertomukseen sisältyvän liiton selostuksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Maakuntahallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, ohjeistamisesta sekä toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Maakuntajohtaja vastaa operatiivisesta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Toteuttamis- ja valvontavastuu on maakuntajohtajan osalta maakuntahallituksen puheenjohtajalla ja muutoin maakuntajohtajalla.

Maakuntajohtaja antaa vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä selvityksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Lisäksi toimintakertomus sisältää johdon arvion

sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä sekä sen perusteella laaditun lausuman sisäisen valvonnan tilasta ja olennaisimmista kehitystarpeista. Toimintakertomus sisältää arvion toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.

Tilintarkastajan on kuntalain nojalla kuntayhtymän hallintoa ja taloutta tarkastaessaan arvioitava, onko sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetty asianmukaisesti.

Johtavilla viranhaltijoilla on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja hoitamisesta alaisensa toiminnan osalta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista. Jokaisen esihenkilön on osaltaan varmistuttava siitä, että viranhaltijat ja työntekijät ovat tietoisia omista tehtävistään ja tavoitteistaan. Heidän on seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä viipymättä tarpeellisiin toimenpiteisiin aina, kun ohjeiden vastaista, epätaloudellista tai tehotonta toimintaa tai riskejä sisältävää toimintaa on havaittu.

Lisäksi jokainen liiton palveluksessa oleva on velvollinen omalta osaltaan noudattamaan toimintaa koskevaa lainsäädäntöä, maakuntavaltuuston hyväksymiä sääntöjä ja päätöksiä, maakuntahallituksen ja johdon tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita sekä pyrkiä omalta osaltaan saavuttamaan asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, kehittämään toimintatapojaan sekä ylläpitämään ja kehittämään ammatillista osaamistaan.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan ensi sijassa toimintakertomuksessa. Talousarvion toteutumista seurataan maakuntahallituksessa neljännesvuosittain tapahtuvan raportoinnin ja tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Johtoryhmä seuraa talouden toteutumista kuukausittain edellisen kuukauden kirjanpidon täsmäytyksen valmistuttua.

Toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden arvioinnin kehittäminen on johtamisen keskeisiä tehtäviä. Maakuntastrategiaan on sisällytetty liiton toiminnan osa-alueita kuvaavia ja seurattavia mittareita, joilla toiminnan tuloksellisuutta voidaan arvioida. Maakuntastrategiassa on lisäksi määriteltä mittareita maakunnan kehityksen suunnan seurantaa varten. On kuitenkin huomioitava, että maakunnan kehityksen näkökulmasta liitto on vain yksi toimija. Virastossa keskitetysti ohjeistetut prosessit ovat päätöksenteko, henkilöstöhallinto, hankintatoimi, tietojärjestelmät sekä tila- ja asiakirjahallinto.

Tarkastuslautakunta on kehittänyt menettelyjä, joiden avulla se voi seurata, miten maakuntaliitto toimeenpanee arviointikertomusten havaintoja ja seurannan avulla antaa maakuntavaltuustolle systemaattista palautetta liiton toiminnasta.

Johtaminen ja hyvä hallintotapa

Päivittäisjohtamista tehdään seuraavia periaatteita noudattaen:

- tehtävien, toimivaltuuksien, tulos- ja raportointivastuiden ja menettelyiden määrittelyt kunnossa
- esittely- ja hyväksymis- sekä vahvistusmenettelyt päätöksenteossa, toiminnoissa ja prosesseissa kunnossa
- tehtävien eriyttäminen ja käyttöoikeudet kunnossa

- talouteen liittyvät seurantamenettelyt ja täsmäytykset kunnossa
- prosessikuvaukset ja toimintaohjeet kunnossa
- toimintojen ja prosessien auditointimenettelyt sovitusti
- toiminnan tuloksellisuuden ja suoriutumisen arviointimenettelyt sovitusti
- omaisuuden fyysinen turvaaminen kunnossa
- esimiestyö kunnossa.

Liiton lakisääteiset tehtävät on suoritettu ao. lakeja ja säädöksiä noudattaen ja liiton säännöt ja ohjeet ovat pääosin ajan tasalla. Liiton johtoryhmä kokoontuu viikoittain ja käsittelee olennaiset toiminnalliset ja taloudelliset asiat, niiden valmistelun etenemisen sekä valmistelun maakuntahallitukselle. Kokouksista pidetään muistiota.

Yksiköiden päälliköt ja henkilöstöt kokoontuvat säännöllisesti yksikkökokouksiin ja pienryhmiin (tiimit) ja käsittelevät tehtävien hoitoon liittyviä käytännön asioita ja antavat niistä tarvittaessa palautteen johtoryhmälle. Liiton ja henkilöstön yhteisiä asioita käsitellään myös joka toinen viikko järjestettävissä toimistopalavereissa ja muutaman kerran vuodessa kokoontuvassa yhteistoimintaryhmässä. Yhteistoimintaryhmän kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Maakuntajohtaja keskustelee koko henkilöstön kanssa vuosittain pidettävissä kahdenkeskissä keskustelutilaisuuksissa. Liitossa on käytössä sähköinen asianhallintajärjestelmä, jossa kootaan toimielinten esityslistat ja pöytäkirjat ja tehdään viranhaltijapäätökset. Järjestelmässä hallinnoidaan myös liiton sopimuksia.

Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Maakuntaliiton omaisuus on vähäistä, lähinnä toimistokalusteita ja koneita. Valvonta on osa viranhaltijoiden/työntekijöiden tavanomaisia työprosesseja. Asianhallintaohjelmiston käyttäminen tukee päätöksenteon läpinäkyvyyttä. Maakuntaliiton omaisuuden hoitoon, hankintojen kilpailutukseen tms. ei ole kohdistunut korvausvaateita, muutoksenhakuja tai vastaavia.

Tilintarkastuspalvelujen lisäksi liiton hallintoon kohdistuu valtion toimeksiantovarojen osalta hallintoviranomaisen (Työ- ja elinkeinoministeriö) ja kirjanpitotoiminnon (Valtiovarainministeriö) jatkuvaa tarkastusta sekä hallinnointimenettelyjen että varojen käytön suhteen. Maakuntaliiton toiminnan laajuus huomioon ottaen ei erillistä sisäistä tarkastusta ole käytössä.

Sopimustoiminta

Maakuntaliitossa on käytössä asianhallintajärjestelmän sopimushallintaosio. Ohjelmisto toimii tukena sopimusten määräaikojen systemaattisessa seurannassa. Sopimuksiin liittyviä valituk-sia tai oikaisuvaatimuksia ei ole tilivuonna ollut. Liiton sopimukset ovatkin lähes kokonaisuudessaan hankintalaissa määriteltujen kansallisten kynnysarvojen alapuolella. Talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä määrätään, että kaikista yli 4 000 euron suuruisista hankinnoista tehdään viranhaltijapäätökset. Tämä tuo hankintoihin läpinäkyvyyttä ja hallittavuutta.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskien arviointi on kiinteä osa maakuntaliiton viraston toimintaa. Kriittisimmät riskit kohdistuvat toimintaympäristön muutoksiin, strategisen suunnittelun toteuttamiseen, johtamisen

onnistumiseen ja tietojärjestelmien toimivuuteen sekä EU-rahoituksen hallinointiin. Tarvittavat keinot hankerahoituksen riskien hallintaan ja petosten torjuntaan on kirjattu HVJ –kuvaukseen (hallinta- ja valvontajärjestelmä) sekä riskien todennäköisyys ja vaikutusten arviointi -asiakirjaan ja niitä viedään käytäntöön.

Vahinkoihin maakuntaliitossa on varauduttu toimintaan nähden riittävällä vakuutusturvalla. Vakuutusturvan kattavuus tarkastetaan vuosittain. Etätyöhön liittyvä vakuutuskattavuus on täydennetty samalle tasolle kuin toimipisteellä työskenneltäessä. Maakuntaliiton vakuutusasioiden ajantasaisuus on tarkastettu vuonna 2024.

Tietosuojaa ja -turvaa seurataan ja kehitetään maakuntaliitossa aktiivisesti. Tarpeen mukaan uusitaan tai päivitetään järjestelmiä ja laitteita vastaamaan tämän päivän ja tulevaisuuden vaatimuksia. Voimassa olevia asetuksia, kuten tieto- ja ilmoittajansuoja, noudatetaan ohjeistuksien mukaisesti. Henkilöstön osaamista ja osallistumista pidetään yllä koulutuksin ja tietoisu-
kuin.

Toiminnan seuranta ja kehittäminen

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta maakunnan liitossa on järjestetty yllä mainitun kuvauksen mukaisesti ja toimintaa kehitetään jatkuvasti. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole ollut virheitä tai rikkomuksia. Talousarvion toteutuma on raportoitu kolmannesvuosittain maakuntahallitukselle. Varsinaista sijoitustoimintaa tilikauden aikana ei ole.

Hanketoiminnan hallintoviranomainen toteutti ohjaus- ja valvontakäynnin Etelä-Savon maakuntaliittoon syksyllä 2024 ja toimintaa kehitettiin annetun palautteen pohjalta vuonna 2025.

Maakuntaliiton päivitetty perussopimus tuli voimaan 1.5.2025 alkaen ja päivitetty hallintosääntö tuli voimaan 1.7.2025 alkaen.

Maakuntahallitus hyväksyi 15.12.2025 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Vuonna 2025 tavoitteena oli päivittää riskikartoitus. Riskikartoituksen päivitys aloitettiin vuonna 2025 ja se jatkuu vuodelle 2026.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA (netto)	TP 2025	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Toimintatuotot	2 414	2 412	2 350	2 390
Toimintakulut	-2 495	-2 457	-2 495	-2 446
Toimintakate	-81	-45	-145	-56
Rahoitustuotot ja -kulut	16	11	48	2
Korkotuotot +	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot +	16	11	48	2
Korkokulut -	0	0	0	0
Muut rahoituskulut -				0
Vuosikate	-65	-34	-97	-55
Poistot -				
Satunnaiset tuotot/ kulut +/-				
Tilikauden tulos	-65	-34	-97	-55

Taulukko 14. Maakuntaliiton tuloslaskelma 2025 (1000 €).

Yllä olevassa tuloslaskelmassa on huomioitu maakuntaliiton toimintakulut ja tuotot hankkeiden osalta nettoperusteisena. Hanketoiminnan bruttokulut olivat 1 014 378,34 (TA 838 900) euroa ja bruttotuotot 759 463,24 (TA 753 100) euroa. Hanketoiminnan toimintakate vuonna 2025 oli -254 915,10 euroa.

Maakuntaliitolla ei ole investointeja, joten sillä ei ole myöskään kirjanpidossaan poistoja. ICT-laitteiden hankinta kirjattiin vuosikuluksi vuodelle 2025. Kokonaissumma oli noin 28 000 euroa, josta viraston osuus oli noin 17 800 euroa ja hankkeiden noin 10 200 euroa.

JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET	TP 2025	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Jäsenkuntien maksuosuudet (1000 €)	2 385	2 385	2 316	2 316
Maksuosuudet toimintatuloista netto, %-os	98,8	98,9	98,5	98,5
Maksuosuudet/ asukas, €	18,61	18,44	17,82	17,75

Taulukko 15. Kuntien jäsenmaksuosuudet ja maksuosuudet/asukas 2025.

Jäsenkuntien maksuosuuksilla on keskeinen merkitys liiton toiminnan rahoittamisessa. Niiden osuus varsinaisen toiminnan tuloista oli 98,8 prosenttia vuonna 2025.

MENOT / ASUKAS	2025*)	2024	2023	2022
Asukasluku vuodenvaihteessa	128 149	129 376	129 914	130 451
Menot/asukas/ valtuuston hyväksymä, €	-19,47	-18,99	-19,21	-18,75
*) ennakkotieto				

Taulukko 16. Menot/asukas 2025.

TULOSLASKELMAA TÄYDENTÄVÄT TIEDOT	2025	2024	2023	2022
Palkatun henkilöstön määrä 31.12. (sisältää työllistetyt)	28	35	34	34
Toteutuneet henkilötyövuodet (teoreettinen säännöllinen vuosityöaika)	29,2	32,5	31,7	32,3
Vakinaisissa viroissa ja toimissa olevat	22	22	21	22
Palkat (1000 €)	1 860	2 044	1 918	1 894
Kokonaismenot (1000 €)	3 255	3 576	3 577	3 385
Toimintamenot (1000 €)	3 255	3 576	3 577	3 384
Arvonlisäveropalautukset, verottoman toiminnan (1000 €)	151	161	193	146

Taulukko 17. Maakuntaliiton tuloslaskelmaa 2025 täydentävät tiedot.

Kunta	laskennalliset verotulot 2023, €	maksuosuus 2025, €	maksuosuus 2025, %	maksuosuus 2024, €	muutos 2024-2025, €	Erä 1-12
Enonkoski	2 133 139	20 046	0,8405	20 060	-14	1 670
Hirvensalmi	3 268 922	30 719	1,2879	33 558	-2 839	2 560
Juva	9 166 923	86 144	3,6117	90 626	-4 482	7 179
Kangasniemi	9 320 506	87 587	3,6723	88 189	-602	7 299
Mikkeli	107 792 767	1 012 953	42,4700	1 009 205	3 748	84 413
Mäntyharju	12 336 857	115 932	4,8607	96 075	19 857	9 661
Pertunmaa		0	0,0000	25 986	-25 986	0
Pieksämäki	32 461 550	305 048	12,7898	303 652	1 396	25 421
Puumala	3 663 426	34 426	1,4434	39 558	-5 132	2 869
Rantasalmi	5 909 406	55 532	2,3283	53 487	2 045	4 628
Savonlinna	63 986 741	601 298	25,2106	587 949	13 349	50 108
Sulkava	3 768 787	35 416	1,4849	36 755	-1 339	2 951
YHTEENSÄ	253 809 024	2 385 100	100,0000	2 385 100	0	198 758
muutos-%		0,0 %				
Lähde: verohallinto/Kuntaliitto						

Taulukko 18. Maakuntaliiton jäsenkuntien kuntakohtaiset maksuosuudet 2025.

Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2025	2024	2023	TP 2022
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate +/-	-65	-34	-97	-55
Satunnaiset erät, netto +/-				
Tulorahoituksen korjauserät				
Investointien rahavirta				
Investointimenot				
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-65	-34	-97	-55
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten muutokset +/-				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen muutos +/-				
Lyhytaikaisten lainojen muutos +/-				
Oman pääoman muutokset +/-				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset +/-				
Vaihto-omaisuuden muutos +/-				
Saamisten muutos	316	34	-29	-255
Korottomien velkojen muutos +/-	-159	14	206	37
Rahoituksen rahavirta	156	47	177	-218
Rahavarojen muutos	91	13	80	-273
Kassavarojen muutos	€	€	€	€
Kassavarat 31.12.	1 382 032,58	1 290 786,38	1 277 433,13	1 197 172,72
Kassavarat 1.1.	1 290 786,38	1 277 433,13	1 197 172,72	1 469 734,63
	91 246,20	13 353,25	-272 561,91	-272 561,91

Taulukko 19. Maakuntaliiton toiminnan rahoitus 2025 (1000 €).

Kassan riittävyys on 155 päivää, vuonna 2024 luku oli 132 päivää

- laskentakaava: 365 päivää x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella.

Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT		31.12.2025	31.12.2024
		1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet		61	61
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot		7 458	10 522
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Muut saamiset	261		581
Siirtosaamiset	10	271	6
Rahat ja pankkisaamiset		1 382	1 291
Yhteensä		9 173	12 460
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma		82	82
Muut omat rahastot			
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	880		914
Tilikauden yli/alijäämä	-65	815	-34
PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut pakolliset varaukset			
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot		7 458	10 522
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			
Ostovelat	62		76
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	61		61
Siirtovelat	694	817	839
Yhteensä		9 173	12 460

Taulukko 20. Maakuntaliiton rahoitusasema ja sen muutokset 2025 ja 2024 (1000 €).

Suhteellinen velkaantuneisuus vuonna 2025 on 26 %. Se oli 28 % vuonna 2024.

- laskentakaava $100 \cdot (\text{vieras pääoma} / \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$.

Kokonaistulot ja -menot

Maakuntaliiton kokonaistulot ja -menot	2025	2024
TULOT		
Toiminta		
Toimintatuotot	3 174	3 531
Verotulot		
Valtionosuudet		
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot	16	11
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		
Oman pääoman lisäykset		
Kokonaistulot yhteensä	3 190	3 542
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	3 255	3 576
- Valmistus omaan käyttöön		
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut		
Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
- Pakollisten varausten lis.(+), väh.(-)		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit		
Investointimenot		
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman vähennykset		
Kokonaismenot yhteensä	3 255	3 576
Täsmäytys:		
Kokonaistulot - Kokonaismenot= 3 189,83550 ./ 3 254,81376	-65	-34
Rahavarojen muutos+Muut maksuvalmiuden muutokset = 91,24620 ./ 156,22446	-65	-34

Taulukko 21. Maakuntaliiton kokonaistulot ja -menot 2025 (1000 €).

Tilikauden tuloksen käsittely

Maakuntahallitus esittää, että tilikauden alijäämä 64.978,26 euroa siirretään taseeseen edellisten tilikausien yli/alijäämätilille.

Valtuustoaloitteen 19.11.2019 § 25 mukainen luettelo Etelä-Savon maakuntaliiton ostoista ja maksusuorituksista vuonna 2025.

Taho (sisältää yli 1000 euron ostot ja maksusuoritukset)	Summa sis.ALV	Taho (sisältää yli 1000 euron ostot ja maksusuoritukset)	Summa sis.ALV
VEROHALLINTO	584 656	SCANDIC HOTELS OY	3 685
KEVA/KUNTIEN ELÄKEVAKUUTUS	477 006	TILASTOKESKUS	3 584
Mikkelinlinnän Maataloussäätiö	132 707	OHJELMATALO NÄYTELLÄ JA NÄPRÄTÄ OY	3 316
Kixit Oy	82 507	SUOMEN VALTIO/KEHA-KESKUS	3 138
Seb Kort Bank Ab	39 719	Cyberday Oy	3 138
POHJOIS-KARJALAN LIITTO	38 387	Haumedia Oy	3 067
TIETOKESKUS FINLAND OY	36 037	Ristiina-Seura ry	3 000
Innofactor Dynasty Oy	35 817	Mikkelin Oppaat ry	3 000
DATATIIMI OY	35 188	ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT RY	2 932
Pihlajalinna/Etelä-Savon Työterveys Oy	32 423	OY GUSTAV PAULIG AB	2 739
GLOBAL BUSINESS TRAVEL FINLAND OY	29 254	Yksityinen elinkeinonharjoittaja	2 707
SUOMEN METSÄKESKUS,E-Savon alueyksikkö	28 583	KESKI-SUOMEN LIITTO	2 527
RAMBOLL FINLAND OY	25 100	WSP FINLAND OY	2 510
EDENRED FINLAND OY	25 083	Yksityinen elinkeinonharjoittaja	2 510
MEIDÄN IT JA TALOUS OY	23 684	VARSINAIS-SUOMEN LIITTO	2 500
Cgi Suomi Oy	21 769	Entecore Ky	2 500
DNA OY	16 264	Yksityinen elinkeinonharjoittaja	2 447
TYÖLLISYYSSRAHASTO	16 217	HALMEDALEN OY	2 426
MIKKELIN MUSIIKKIJUHLIEN KANNATUSYHD.	16 180	MIKKELIN KAUPUNKI (507)	2 361
SAVO-KARJALAN MEDIA OY/SAVON MEDIA	13 706	Lemonsoft Oy	2 315
IF VAHINKOVAKUUTUSYHTIÖ O	13 618	TAITO ITÄ-SUOMI RY	2 302
SUOMEN KUNTALIITTO	13 498	MIKKELIN KESÄYLIOPISTO	2 283
SERVIINI OY	12 328	Yksityinen elinkeinonharjoittaja	2 263
Thinking Portfolio Oy	11 596	KESKUSTAN ETELÄ-SAVON PIIRI	2 153
Suomen metsäkeskus - Finlands skogscentr	9 543	WEBROPOL OY	2 095
SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS	9 099	Tehomaattori Oy	2 090
MIKKELIN SEUDUN MATKAILU RY	8 501	Navi ry	2 000
OSUUSKAUPPA SUUR-SAVO	8 238	MUSIIKKIYHDISTYS KUMAUUS RY	2 000
TELIA FINLAND OY/TELIASONERA	7 641	KAAKKOIS-SUOMEN SOSIAALIDEMOKRAATI	1 963
BDO AUDIATOR OY	7 586	MKK TOIMISTOTARVIKE OY	1 962
FCG Rakennettu Ympäristö Oy	7 530	D-Fence Oy	1 955
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	7 117	Maarianvaaran Nuorisoseura ry	1 911
MIKKELIN RAVIRATA OY	6 903	TALOUSTUTKA OY	1 883
Meltwater Finland Oy	6 825	POHJOIS-SAVON LIITTO	1 822
Visma Amili/Financial/halftime/Toriparkk	6 525	Yksityinen elinkeinonharjoittaja	1 783
MIKKELIN MIKAELI OY (562)	6 513	ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO	1 776
Eduix Oy	6 087	TEAHOUSE OF WEHMAIS/PihlasResort Oy	1 762
VISMA AQUILA OY	6 024	SILMÄASEMA FENNICA OY	1 693
SIEMENS FINANCIAL SERVICES AB	6 017	BLC TURVA OY	1 682
K-Supermarket Pikantti	5 965	Visma Solutions Oy / Visma Sign	1 657
MARSKI DATA OY	5 838	ePress Nordic Oy	1 650
KAAKON VIESTINTÄ OY	5 646	OL Suunnittelu Oy	1 639
POSTI OY	5 388	ESE-Verkko Oy	1 608
ESRI FINLAND OY	5 364	Jyrans Oy/Ravintola Millaano	1 539
International Institute of Gastronomy	5 000	PRIMEHOTELS OY	1 533
NOUSKU SOLUTIONS OY	4 878	Eventz International Oy	1 506
SIRKUS SUPIANEN - YHDISTYS RY	4 800	Viking Pro Oy	1 506
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	4 618	Ulissee Tour Operator	1 501
FCG FINNISH CONSULTING GROUP OY	4 537	Maaseutuyhdistys Sydänlanka ry	1 500
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	4 405	MOONSOFT OY	1 490
VR-YHTYMÄ OY	4 196	MASTOS OY	1 488
FLOW AKATEMIA OY	4 104	LUMME ENERGIA OY (579)	1 481
Werner Bros. osk	4 091	PIEKSAMÄEN KAUPUNKI (510)	1 475
SAVONLINNAN SEUDUN MATKAILU OY	3 765	LINJA-AUTOLIIKE S.KOSONEN OY	1 473
JYRKI BOY OY	3 765	Oratius Oy	1 433
MATEXPRO OY	3 765	KAAKKOIS-SUOMEN KOKOOMUS RY	1 416
VENEJOEN MYLLY OY	3 765	FCG Digital Oy	1 377
Hellapoliisi Oy	3 765	Mainostalo Mainospuu Oy	1 352

Taho (sisältää yli 1000 euron ostot ja maksusuoritukset)	Summa sis.ALV
Levin Matkailu Oy	1 344
SAIMAAN LAIVAOSAKEYHTIÖ OY	1 300
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	1 255
SUOMEN SÄHKÖAUTOILIJAT OY	1 255
SuseLex Oy	1 219
SUOMEN YRITTÄJIEN SYPOINT OY	1 217
IHASTJÄRVEN LINJA OY	1 210
LKPK ELMA OY	1 140
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	1 140
Konditoria Aleksanteri Oy	1 140
KESKUSTAN ITÄ-SAVON PIIRI	1 120
JUVAN KUNTA (504)	1 117
Suomen Ensiapukoulutus Oy	1 087
SOKOTEL OY	1 043
SODEXO OY	1 043
RANTASALMEN PUHALLINORKESTERIYHD R	1 000
LiekinKieli Oy	1 000
JOENSUUN KIRJASTON KAHVILA OY	1 000
Etelä-Savon Tanssiopiston kannatusyhdistys ry	1 000
Yhteensä	2 103 159
Kaikki yhteensä (sis.myös alle 1000e ostot ja maksusuoritukset)	2 150 209

Taulukko 22. Maakuntaliiton ostot ja maksusuoritukset 2025.

OSA 2: TALOUSARVION TO- TEUTUMINEN

Tavoitteiden toteutuminen

Tässä osiossa luodaan katsaus maakuntavaltuuston vuoden 2025 toimintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta. Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit ovat toimintasuunnitelmasta.

Maakunnan kehittämisen keskeiset painopisteet vuonna 2025

Perustoiminnan ohella maakuntaliiton toimintasuunnitelmassa vuodelle 2025 esitettiin kuusi tavoitetta, joille oli määritelty toimenpiteet ja seurannan mittarit. Seuraavassa on tavoitteittain käyty läpi niiden toteutuminen.

Tavoite vuodelle 2025	Toimenpiteet toimintasuunnitelmassa 2025	Mittarit
EU-rahoitus ja kansallisen rahoitus Toimimme EU-rahoituksen ja kansallisen rahoituksen välittävänä toimielimenä vaikuttavasti. Rahoitus- ja maksatusprosessit ovat sujuvia. Rahoitetuilla hankkeilla on vahva kytkös maakuntaohjelmaan ja älykkään erikoistumisen strategiaan.	Ohjelmakauden 2021–2027 EAKR ja JTF-rahoitus välitetään täysimääräisesti noudattaen EU- ja kansallista lainsäädäntöä, toteuttaen maakuntastrategiaa ja ÄES-strategiaa. Rahoittaja- ja maksajaresurssia on lisätty 1+1 henkilötyövuotta määräaikaisella rekrytoinnilla 31.12.2025 saakka. Rahoitushakujen aktiivinen tiedottaminen sekä hakijoiden opastaminen ja neuvonta. Interreg- ja Horizon -rahoituksen hakemisen aktiivinen Etelä-Savossa 2025–2027. EU:n kv-rahoitusvälineitä hyödynnetään koko maakunnassa.	EU –rahoituksen myöntövaltuuksien täysimääräinen käyttö. Hankkeiden osuvuus kehittämisen painopisteisiin ja ÄES kärkeen. EAKR ja JTF –hankkeiden tuotos- ja tulosindikaattoreiden saavuttaminen. Maakunnan TKI/BKT-osuuden nostaminen 4 % tasolle vuoteen 2029 mennessä.

Mitä teimme tavoitteen saavuttamiseksi

Uudistuva ja Osaava Suomi 2021–2027 alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden toteuttaminen oli täydessä vauhdissa vuonna 2025. Hankerahoituksen myöntäminen on edennyt täysin aikataulussa, vaikka ohjelmakauden aloitus (2021) viivästyi yli vuodella ja uuden EURA 2021-tietojärjestelmän tekniset puutteet haittaisivat mm. maksatuksia ja hakijat joutuivat turvautumaan ennakkomaksatuksiin vuoteen 2024 saakka.

Maakuntaliitto avasi vuonna 2025 kaksi EAKR-hakua ja kaksi JTF-hakua. EAKR-rahaston ja JTF-ohjelman rahoitushaut tuottivat runsaasti hankehakemuksia ja rahoituspäästösten valmistelu eteni sujuvasti.

JTF-ohjelman kuntien perusrakenteen investoinneille oli tukea haettavissa 0,8 miljoonaa ja kehittämishankkeisiin 1,7 miljoonaa euroa vuonna 2025. Hakuihin saapui yhteensä 24 hakemusta. EAKR-kehittämishankkeisiin tukea oli haettavissa 4,8 miljoonaa euroa ja

hakemuksia saapui yhteensä 40 kappaletta. JTF rahoitusta myönnettiin yhteensä 1,8 miljoonaa euroa ja EAKR rahoitusta myönnettiin yhteensä 3 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Vuonna 2025 avattiin myös Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliittojen ylimaakunnallinen EAKR- hankehaku teemalla Puhtaat Ratkaisut, joka päättyi 30.11.2025. Etelä-Savon maakuntaliitto on osoittanut teemaan 300 000 euron rahoitusosuuden. Haun tuloksena saatiin kolme hankehakemusta, jossa toisena hakijana on eteläsavolainen hanketoimija.

Kaikista maakuntaliiton rahoittamista hankkeista 95 % osuu maakuntaohjelman älykkään erikoistumisen kärkiin metsä, ruoka, vesi matkailu ja hyvinvointi. Lisäksi läpileikkaavat teemat ovat hyvin edustettuna. Suomen tavoite EAKR-hankkeiden ilmastotoimenpiteistä tietyillä tukitoimen aloilla ja julkisesta rahoituksesta tulee olla vähintään 35 % koko ohjelmakauden aikana, mikä tullaan saavuttamaan. Etelä-Savossa osuus on jo 41,8 % koko maakunnan osalta ja maakuntaliiton rahoittamien hankkeiden osalta 28,8 %. Muiden indikaattoritavoitteiden osalta on vielä liian aikaista arvioida asetettujen tavoitteiden kertymistä.

Suomen ja Venäjän väliset CBC-ohjelmat päättyivät 2023, jonka seurauksena vapautunut EU-rahoitus 30 miljoonaa euroa siirrettiin Kaakkois-Suomen osalta Central Baltic - Interreg EU –ohjelmaan, jossa Suomen lisäksi on mukana Viro, Latvia ja Ruotsi. Etelä-Savon alue hyväksyttiin ohjelma-alueeksi vuoden 2024 alusta. Kevään 2024 rahoitushaussa huomioitiin CBC-ohjelmasta tullut lisävaltuus siten, että siinä oli mukana kohdennettu haku Kaakkois-Suomelle. Maakuntaliitto aktivoi kansainvälisen hankerahoituksen kotiuttamista uudesta lähteestä. Etelä-Savosta selviytyi jatkoon 19 hankehakemusta, joista 9 sai myönteisen rahoituspäätöksen helmikuussa 2025. Kyseessä oli merkittävä onnistuminen maakunnan hanketoiminnan kansainvälistymiseksi.

Monipuolinen hankkeiden viestintä on keskeinen osa Uudistuva ja osaava Suomi ohjelmärahoituksen markkinointia ja tiedottamista hakijoille. Viestintätoimia on tehty niin alue- ja rakennepolitiikan (AURA) ryhmässä kuin Itä- ja Pohjois- Suomen suuralueen viestijäverkostossa. Lisäksi hakijoille tarjotaan hakuinfojen lisäksi hankeneuvontaa, jossa sparrataan hakijoita ennen hakemusten jättämistä. Hakuilmoitukset julkaistaan EURA2021 -järjestelmässä, rakennerahastot.fi sivulla ja Hae Avustuksia verkkopalvelussa, josta löytyy kaikki valtionavustukset.

Ajankohta	Viestintäprojekti	Toimenpiteet	Kohderyhmä	Markkinointi-kanavat	Vastuutaho/-t, vastuuhenkilö/-t	Seuranta
Tammikuu	Tuloksellisuusviestinnän hanketarina: Kuntien ilmasto-suunnitelmat	Uutinen rr.fi	Hanketoimijat, suuri yleisö, media, viranomaiset	internet-sivut, some	(Itä-Suomen maakuntaliitot) Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	10.1. Kuntien ilmastotyössä siirrytään suunnitelmista tekoihin Pohjois-Karjalassa
Helmikuu	Hakunfo Etelä-Savo	Etelä-Savossa hakuinfo maakuntaliitto + ELY	Potentiaaliset hankehakijat	sähköposti, internet-sivut, some	Etelä-Savon maakuntaliitto	
	TEM: Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -ohjelman viestintäkampanja vko 7	Valtakunnalliseen viestiin lisätään alueellinen näkökulma	Media, hanketoimijat, suuri yleisö	internet-sivut, some	TEM, alueet/viranomaiset	
Huhtikuu	Itä- ja Pohjois-Suomen tulospöytäkirja, Itä- ja Pohjois-Suomi yhdessä kohti kestävä Eurooppaa	Käsittely 31.1. IP EU-toimiston johtoryhmässä Julkaisu	Media, viranomaiset, hanketoimijat, edunajajat, suuri yleisö	internet-sivut, some	IP-alueen maakuntaliitot, ELY	4.4. tiedote: Itä- ja Pohjois-Suomi yhdessä kohti kestävä Eurooppaa
Toukokuu	Eurooppa-päivän tilaisuudet maakunnassa	Tiedote ja kampanja	Suuri yleisö, media	Internet-sivut, some, paikallislehdet	Etelä-Savon maakuntaliitto	Tiedote ja uutisointia paikallislehdissä, somekampanja
	Tuloksellisuusviestinnän hanketarina: Vihreä siirtymä	Uutinen rr.fi	Hanketoimijat, suuri yleisö, media, viranomaiset	internet-sivut, some, rr-LinkedIn	IS-AURA-viestintäryhmä	Uutinen julkaistu 22.5.: Kiertotalous vauhdittaa vihreää siirtymää Itä-Suomessa - Rahoitus avaa uusia mahdollisuuksia
Elokuu	Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliittojen ylimaakunnallinen EAKR-haku	28.8. hakuinfo	Potentiaaliset hankehakijat	sähköposti, internet-sivut, some	Pohjois-Savon liitto	
	Tuloksellisuusviestinnän hanketarina: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi	Uutinen rr.fi	Hanketoimijat, suuri yleisö, media, viranomaiset	internet-sivut, some, rr-LinkedIn	IS-AURA-viestintäryhmä	30.9. julkaistu: Digitalisaation mahdollisuudet Itä-Suomen kokonaisturvallisuuden vahvistajana
Lokakuu	Etelä-Savon maakuntaliiton hakuinfo	Hakuinfon tiedotus	Potentiaaliset hankehakijat	internet-sivut, some, rr-LinkedIn	Etelä-Savon maakuntaliitto	Osallistujia yht. 29
Marraskuu	Itä-Suomen yhteinen JTF-tulosjulkaisu Idän satoa -julkaisu, joka esittelee maakuntien rahoittamia JTF-hankkeita, loka-marraskuussa liitteeksi maakuntalehtiin	liitteeksi maakuntalehtiin	Hanketoimijat, viranomaiset, suuri yleisö		Maakuntaliittojen tiedottajat, ELY	15.11. julkaistu Idän Satoa: https://nakoislehti.media.fi/media/sep/7f8f34fe04f-4457-8fa0-8881f1f650d2/1

Taulukko 23. Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 viestintätoimet vuonna 2025.

Kansallinen rahoitus (AKKE)

Valtioneuvosto myönsi syksyllä 2024 Etelä-Savon maakuntaliitolle kolme miljoonaa euroa Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemiseen. Rahoitus oli tarkoitettu itäisen Suomen kestävä matkailun kasvuohjelmaan. Rahoitushaku oli avoinna 2.-31.1.2025.

Hakuun saapui määräaikaan mennessä yksi rahoitushakemus, jossa tuen hakijana on Business Finland Oy/Visit Finland. Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.3.2025-29.2.2028. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 2 940 000 euroa ja teknisen tuen osuus 60 000 euroa.

Hankkeen tavoitteena on kansainvälisen matkailun kasvu itäisessä Suomessa.

Hankkeen nimi	Toteuttaja	€
Samiedun kansainvälisen hanketoiminnan ja -yhteistyön edistäminen	Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	10 553
Suuntana Interreg ja Horisontti Eurooppa	Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy	29 675
YHTEENSÄ		40 228

Taulukko 24. Kansallisella AKKE TKI-toiminnan tukeminen -rahoituksella rahoitetut hankkeet 2025.

Tavoite vuodelle 2025	Toimenpiteet toimintasuunnitelmassa 2025	Mittarit
Keskeiset aluekehittämisen ja -suunnittelun prosessit Toteutamme keskeiset lakisääteiset prosessit vaikuttavasti ja vuorovaikuttavasti. Painopisteinä ovat: 1) maakuntaohjelman laadinta 2) maakuntakaavan laadinta	Laaditaan maakuntaohjelma vuosille 2026–2029, jossa päivitetään tarpeen mukaan Älykkään erikoistumisen strategiaa. Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksen hyväksyminen ja lainvoimaiseksi saattaminen. Jatketaan Etelä-Savon 3. vaihemaakuntakaavan luonnoksen laatimista sekä selvitysten tekemistä ja sidosryhmäyhteistyötä. Aloitetaan valmistautuminen rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavan lain tuomiin muutoksiin.	Maakuntaohjelma vuosille 2026–2029 hyväksytään joulukuun valtuustossa. 4.vaihemaakuntakaavaehdotus valmis. Vaihekaava 3. selvitykset on laadittu vuoden 2025 loppuun mennessä.

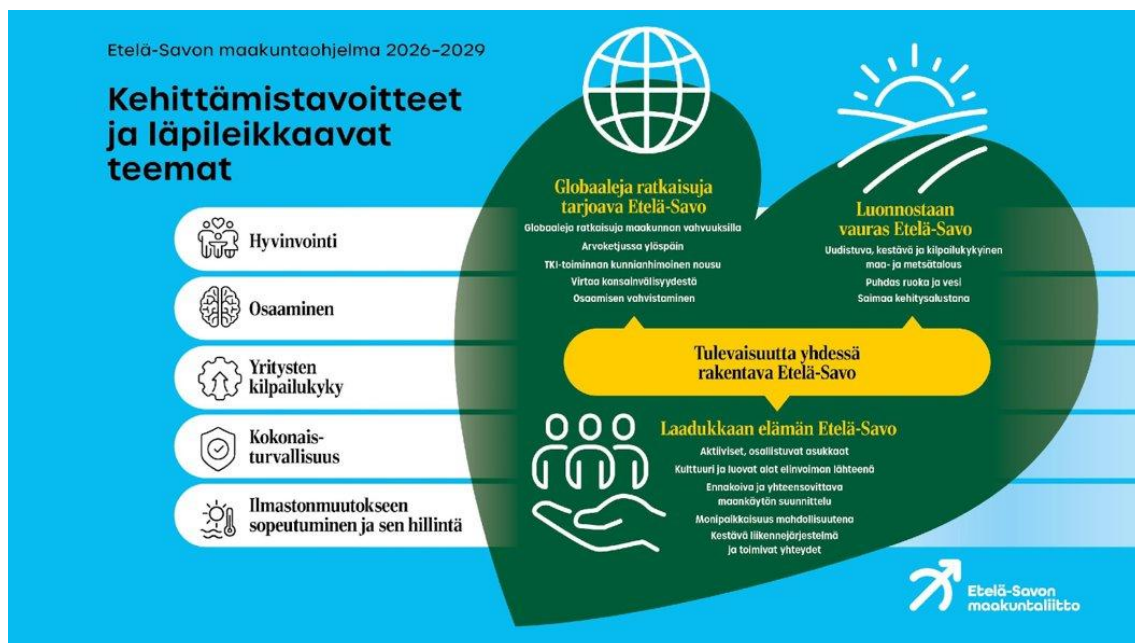
Ohjelmakauden 2021–2027 EAKR- ja JTF-maksatuksia on toteutunut 151 kpl ja euromääräisesti 10,42 milj. € vuonna 2025. Kansallisten hankkeiden (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen = AKKE ja Alueelliset innovaatiot ja kokeilut = AIKO) toteutuneiden maksatusten lukumäärä oli 26 kpl ja euromääräisesti maksatuksia on toteutunut noin 0,86 milj. € vuonna 2025. Varmennuksia tehtiin yhdeksän kappaletta vuonna 2025.

Mitä teimme tavoitteen saavuttamiseksi?

Maakuntaohjelma

Maakuntastrategian linjausten pohjalta laadittu maakuntaohjelma on strategian toimeenpanon keskeinen työkalu. Ohjelma sisältää keskeisimmät tavoitteet ja keinot, joilla alueen toimijat yhdessä kehittävät maakuntaa. Etelä-Savon maakuntaohjelma 2026–2029 laadittiin vuoden 2025 aikana TEM:in ohjeistuksen mukaisesti. Samalla päivitettiin Etelä-Savon älykkään erikoistumisen strategia vuosille 2026–2029.

Maakuntaohjelman 2026–2029 päätavoitteet ovat: Globaaleja ratkaisuja tarjoava Etelä-Savo, Luonnostaan vauras Etelä-Savo sekä Laadukkaan elämän Etelä-Savo. Yhdistäväksi kattoteemaksi nousi Tulevaisuutta yhdessä rakentava Etelä-Savo. Läpileikkaavia teemoja ovat: Ilmastonmuutoksen sopeutuminen ja sen hillintä, kokonaisturvallisuus, yritysten kilpailukyky, osaaminen ja hyvinvointi.

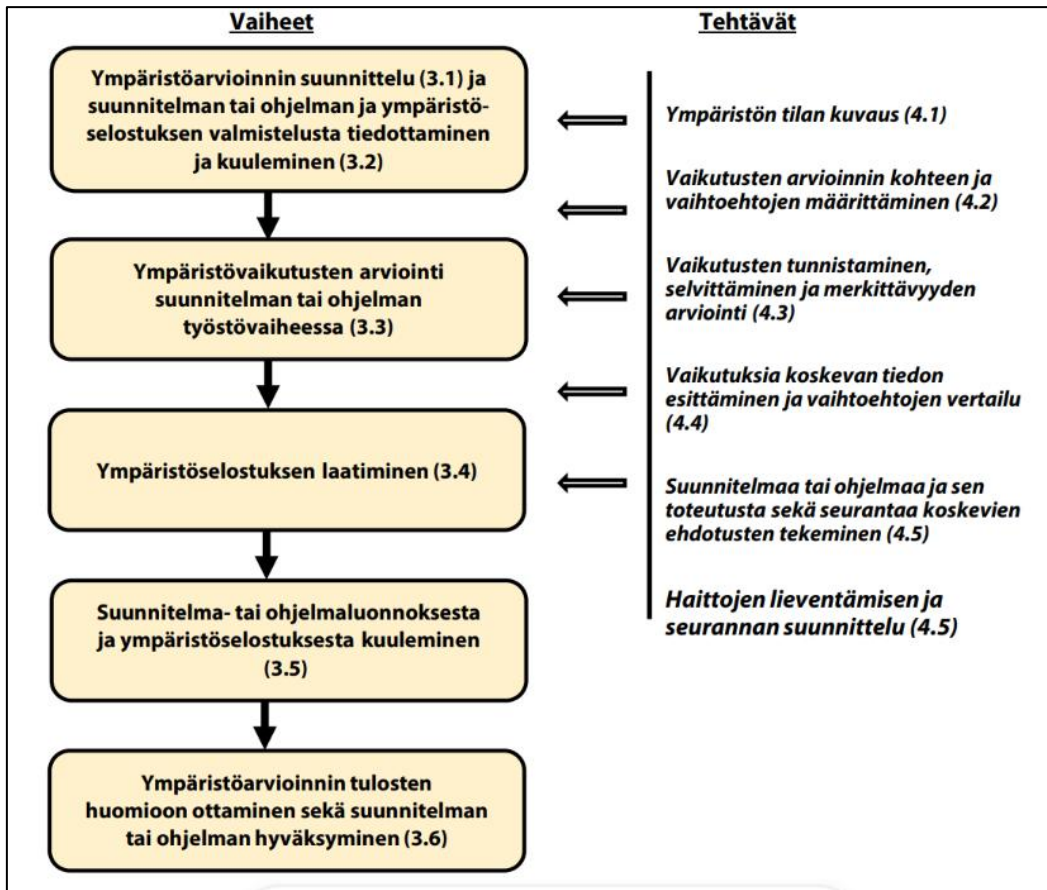
Kuva 3: Etelä-Savon maakuntaohjelma 2026–2029, kehittämistavoitteet ja läpileikkaavat teemat

Maakuntaohjelma laadittiin laajassa sidosryhmäyhteistyössä. Vuoden aikana järjestettiin parikymmentä teemallista työpajaa sekä kaksi webinaaria. Kaikille avoin maakuntaohjelman seminaari järjestettiin hybriditilaisuutena kesäkuussa. Työskentelyn tukena käytettiin digitaalista työkalua Howspace-ohjelmaa, joka mahdollisti live- ja virtuaalityöskentelyn yhdistämisen sekä aineistojen keräämisen yhteen paikkaan. Kaikkiaan tavoitteita ja toimenpiteitä laatimassa oli mukana 365 alueen kehittäjää. Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntaohjelman joulukuussa 2025 ja ohjelman jalkautus tapahtuu vuoden 2026 aikana.

Aluekehitykseen liittyvät ohjelmat tulee arvioida SOVA-lain (200/2005) mukaisesti

Viranomaisten on oltava tietoisia suunnitelmiensa tai ohjelmiensa ympäristövaikutuksista, pyrittävä välttämään tai lieventämään niiden negatiivisia vaikutuksia ja seurattava ympäristövaikutuksia ohjelman toteutusvaiheessa. Vuonna 2025 maakuntaohjelma

prosessissa toteutettiin lain mukainen ympäristöarviointi ja laadittiin ympäristöselostus, jotka toteutettiin samaan dokumenttiin maakuntaohjelman kanssa. Viranomaisten SOVA-viranomaisryhmä piti arviointityöpajan maakuntaohjelman työstövaiheessa syyskuussa 2025 ja tuloksista laadittiin arviointitaulukko sekä arviointiteksti asiantuntijatyönä. Valmis ympäristöselostus kuulutettiin maakuntaohjelmaluonnoksen yhteydessä, josta sadut lausunnot ja mielipiteet käsiteltiin ja hyväksyttiin maakuntaohjelman lausuntopäätteen osana maakuntahallituksessa. Valtuuston hyväksymä maakuntaohjelma ja SOVA –lain mukainen arviointi kuulutettiin alkuvuonna 2026.

Kuva 4: Suunnitelman/ ohjelman ympäristöarvioinnin vaiheet Ympäristöministeriön SOVA-oppaan (2025) mukaan (laatikoiden numerot viittaavat oppaan kappaleisiin).

Maakuntakaavoitus

Maakuntavaltuusto hyväksyi Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavan 4.12.2024. Maakuntavaltuuston päätöksestä jätettiin yksi valitus Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Maakuntahallitus määräsi maakuntakaavan tulemaan voimaan valituksesta huolimatta 27.1.2025. Maakuntaliitto valmisteli lausunnon valitukseen liittyen hallinto-oikeuden pyynnöstä. Maakuntahallitus antoi lausunnon asiasta 17.03.2025.

Petteri Orpon hallitus antoi esitysluonnoksen uudeksi alueidenkäyttölainsäädännön kesäkuussa. Esityksen mukaan maakuntakaavan oikeus- ja ohjausvaikutukset kuntakaavoitukseen heikkenisivät ja myös maakuntakaavan sisältövaatimukset ja esitystarkkuus

muuttuisivat. Maakuntaliitto antoi kriittisen lausunnon mm. tuulivoimaa koskeviin ohjausvaikutuksiin.

Maakuntavaltuusto päätti 11.06.2025, että maakuntakaavan valmistelu toteutetaan kokonaismaakuntakaavana, joka ottaa huomioon lainsäädännöstä tulevat muutostarpeet kaavan oikeusvaikutuksissa. Kokonaiskaavan valmistelussa voidaan hyödyntää 3. vaihemaakuntakaava varten laadittuja selvityksiä, joista vuoden aikana valmistuivat Etelä-Savon aluerakenne selvitys ja Mäntyharjun kanavan kustannusarvion päivitys. Maakuntahallitus hyväksyi maakuntaliiton laatiman Etelä-Savon energiastrategian helmikuussa.

Vuoden aikana käynnistettiin kaavoitusta tukevan matkailuselvityksen laadinta ja vuoden vaihteessa 2026 tehtiin kunnille kysely, jolla kartoitetaan kuntien näkemyksiä ja lähtökohtia kokonaiskaavan laadintaan. Vastaukset kyselyyn analysoidaan vuoden 2026 alussa.

Maakuntaliitto edisti tilinpäätösvuonna maakuntakaavan toteuttamista osallistumalla ELY-keskuksen järjestämiin kuntien kehittämiskeskusteluihin, kuntien kaavaneuvotteluihin sekä antamalla kuntien kaavoista lausuntoja. Lausuntopyyntöjä kaavoista tuli noin 100 kappaletta vuoden aikana.

Liikenne ja saavutettavuus

Maakuntaliitto oli mukana itäsuomalaisessa edunvalvontatyössä sekä osallistui liikennejärjestelmätyöhön Itä-Suomi ja seututasolla. Lisäksi vaikutettiin Valtakunnallisen liikennejärjestelmä suunnitelman valmisteluun antamalla lausunto suunnitelmaluonnoksessa (MKH 17.02.2025).

Maakuntaliitto on aktiivisesti nostanut poikittaisten ratayhteyksien merkitystä vuoden aikana. Pieksämäki-Savonlinna-Parikkala raideliikenneselvitys valmistui toukokuussa ja Pieksämäki-Varkaus-Joensuu rataselvitys elokuussa. Selvitykset hankittiin asiantuntijapalveluina yhdessä ratojen vaikutuspiirissä olevien kuntien ja maakuntien kanssa. Lisäksi maakuntaliitto valmisteli kannanoton Jyväskylä-Pieksämäki rataosan perusparannuksen toteuttamisesta. Kannanotossa oli mukana laajalti rataosan vaikutuspiirissä olevia kuntia, maakuntia ja elinkeinoelämän etujärjestöjä.

Hyvinvointi ja kulttuuri

Etelä-Savon maakuntaliitto koordinoi vuonna 2025 Eloisan ja kuntien vuonna 2024 hyväksymää kumppanuusstrategiaa, jonka pääpaino on keskinäisen yhteistyön vahvistamisessa ja elinvoiman vahvistamisessa. Maakuntaliitolla on keskeinen rooli strategian koordinoijana ja ylläpitäjänä, maakunnan elinvoiman vahvistajana, digitaalisen saavutettavuuden edistäjänä ja TKI –tavoitteiden edistäjänä.

Lisäksi yhteistyötä hyvinvointialueen ja maakuntaliiton sekä kuntien ja järjestöjen kanssa tehdään mm. järjestöneuvottelukunnan toiminnassa sekä alueellisen kulttuurihyvinvointiverkoston koordinoimisessa.

Kulttuurin ja luovien alojen työryhmän perustettiin maakuntahallituksen päätöksellä joulukuussa 2024 ja se aloitti toimintansa vuoden 2025 alusta. Maakuntaliitto on kuntien

tukena Kulttuuripankki-alustan ylimaakunnallisessa laajentamis- ja kehittämistyössä, jota hallinnoi Pirkanmaan liitto.

Kolmannen sektorin, valtion, maakunnan, hyvinvointialueen ja kuntien välisen yhteistyön syventäminen vahvistaa mahdollisuuksia hyvinvointipalvelujen ylläpitoon. Itäsuomalainen yhteistyö on vahvistunut sekä järjestöyhteistyössä että kulttuuriverkostoissa Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Etelä-Savon tiiviissä yhteistyössä. Maakuntahallituksen edustaja on toiminut Etelä-Savon hyvinvointialueen nuorisovaltuuston yhteyshenkilönä.

Kuva 5. Älykkään erikoistumisen strategian keskeiset painopisteet ja läpileikkaavat teemat olivat voimassa vuoden 2025 loppuun saakka. Vuonna 2025 valmisteltiin uusi älykkään erikoistumisen strategia vuosille 2026–2029, jonka kärkiteemat ovat metsä, ruoka, vesi, matkailu ja digitalous.

TKI-toiminta ja kansainvälistymissuunnitelma

Vuonna 2025 on jatkettu Etelä-Savon maakunnallisen TKI-tiekartan 2030 toimeenpanoa. TKI-ydinryhmä kokoontui vuoden 2025 aikana viisi kertaa ja TKI-pyöreä pöytä kaksi kertaa. Ryhmät edistivät toimijavuoropuhelua sekä seurasivat ja edistivät osaltaan T&K-toimintaa maakunnassa.

TKI-tiekartan tavoite TKI/BKT-osuuden nostamisesta 4 % tasolle edistyy vielä hitaasti. Yritysvetoisuuden kasvattaminen vaatii toimijakentän lisäponnisteluja, vaikka vastuut ja hanketoimijat huomioivat tavoitteen toiminnassaan vuonna 2025.

Etelä-Savon TKI-tiekartan koordinaatiohanke toimi läpi vuoden, ja sen toimenpiteenä laadittu Etelä-Savon kansainvälistymissuunnitelma hyväksyttiin tammikuussa 2025.

TKI-tiekartan tavoitetta ”koko joukkue nousee kansainväliselle sarjatasolle” edistettiin osallistumalla kansainvälisiin tapahtumiin ja verkostoihin. Kansainvälisen hankerahoituksen laajempaa hyödyntämistä maakunnassa ja verkostoitumista on aktivoitu yhdessä sidosryhmien kanssa. Kansainvälistymiseen liittyvänä uutena avauksena maakunnassa käynnistyi yhdeksän Interreg -Central Baltic ohjelmasta rahoitettua hanketta.

Vuonna 2025 Etelä-Savossa kahden virallisen EU-klusterin (vesi, ruoka) rinnalle European Cluster Collaboration Platform (ECCP) -alustalle rekisteröitiin maakunnan kolmas klusteri, tiedonhallintaan erikoistunut Memory Campus, jonka kotipesä on XAMK. Maakunnan TKI-investointeja ohjaava älykkään erikoistumisen strategia vuosille 2026–2029 päivitettiin yhteistyössä sidosryhmien kanssa maakuntaohjelmatyön osana.

Aluekehittämisen keskustelut

Vuoden 2025 aluekehittämisen keskustelut järjestettiin Helsingissä kaikkien maakuntien yhteisenä seminaaritapahtumana kahdella eri teemalla, jotka olivat alueiden elinvoimaisuus ja luonnon monimuotoisuus sekä alueellinen resilienssi ja henkinen kriisinkestävyys. Etelä-Savon maakunta osallistui seminaariin yhdessä Miksei Oy:n, Eloisan ja Etelä-Savon Ely-keskuksen kanssa.

Tavoite vuodelle 2025	Toimenpiteet toimintasuunnitelmassa 2025	Mittarit
Hankkeet Toteutamme oman toiminnan hankkeita, joilla vahvistetaan maakunnan asukkaiden osallisuutta ja hyvinvointia sekä alueen toimijoiden osaamista, yhteistyöverkostoja ja alueen elinvoimaa.	Itäisen Suomen visiotyön hanke Saimaa European Region of Gastronomy 2023–2025 -hankkeen seurantavuoden 2025 toteuttaminen Teknisen tuen hanke rakennerahastojen hallinnoimiseksi (EAKR) Komission rahoittama hanke Europe Direct Etelä-Savon tiedotuspiste Interreg –hankkeet Interreg Europe -hanke CASPER -älykäs sopeutuminen väestöään menettävillä alueilla 2023–2027, hanke jalkautuu kuntiin vuonna 2025. Interreg Europe -hanke REWARD 2024–2028 (Retaining and attracting knowledge workers and skills for regional development). Oman toiminnan hankkeet Suunnitellaan ja mahdollisuuksien mukaan toteutetaan Sydän Saimaalla –maakunnan vetovoima ja maine-kuva 2024 -hankkeen jatkotoimenpiteet vuonna 2025 (EAKR). TKI–tiekartan koordinaatiohanke ja maakunnan kehittämistoiminnan kansainvälistyminen -hanke 2024–2026 (Kansallinen TKI-raha). Itä-Suomen maakuntien yhteinen hanke Kulttuuri Itää, Itäsuomalainen alueellinen kulttuurin kehittämistehtävä rahoitettu OKM:stä. Kolmen Itä-	Kansallisella AKKE-rahalla toteutettavaksi suunniteltujen hankkeiden rahoitus ei ole vielä varmistunut vuodelle 2025 ja toteuttaminen riippuu TEMin myöntövaltuuksista maakuntaliitoille. Mikäli kansallista rahoitusta ei ole saatavissa, selvitetään mahdollisuus hakea EU-rahoitusta oman toiminnan hankkeisiin. Hankkeiden rahoittaja on hyväksynyt tavoitteet, joita hankkeilla toteutetaan ja hankkeiden indikaattoreita ja toteutuksista seurataan tarkasti.

	Suomen maakunnan yhteinen hanke vuosille 2024–2025, jossa luodaan Itä-Suomen alueelle uusi verkostotoiminnan malli, mikä tukee rakenteellisesti kuntien kulttuuritoiminnan laatua, vaikuttavuutta, henkilöstön osaamista, asukkaiden yhdenvertaisuutta ja kuntien keskinäistä yhteistoimintaa alueellisesti.	
--	--	--

Mitä teimme tavoitteen saavuttamiseksi?

Vuonna 2025 maakuntaliitto toteutti seuraavia hankkeita:

AKKE-rahoituksella vuonna 2024 käynnistyneen Etelä-Savon TKI-tiekartan koordinaatiohankkeen toiminta jatkui. Hanke tukee maakunnan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa ja sen avulla varmistetaan ja resursoidaan vuonna 2023 valmistuneen Etelä-Savon TKI-tiekartan toimeenpanoa. Koordinaatiohanke jatkuu 31.05.2026 saakka ja siinä työskentelee osa-aikainen työntekijä. Etelä-Savon ELY-keskus osallistuu hankkeen rahoittamiseen. Hankkeessa on vuoden 2025 aikana edistetty sidosryhmien välistä yhteistyötä ja viestintää ydinryhmä- ja pyöreän pöydän tapaamisilla; järjestetty Etelä-Savon klustereille ja muille yritysverkostoille rahoitus- ja innovaatiotapahtuma sekä jatkettu kansainvälistä verkostoitumista ja toimintaa Preparatory Action- ja Vanguard Initiative –verkostoissa. TKI-rahoituksista ja yhteistyömahdollisuuksista on aktiivisesti viestitty sidosryhmille.

Euroopan komission Europe Direct -tiedotuspiste aloitti maakuntaliitossa keväällä 2021. Vuonna 2025 viestittiin Euroopan unionista kansalaisille vuosisuunnitelman toimenpiteiden mukaisesti. Europe Direct oli mukana erilaisissa tapahtumissa, kuten muun muassa Päämajasymposiumissa, Eurooppa-päivässä ja maakuntapäivässä. Lisäksi tiedotuspiste teki yhteistyötä maakunnan oppilaitosten kanssa kertoen EU:sta, Euroopan unionin mahdollisuuksista ja EU-urista eteläsavolaisille opiskelijoille.

European Region of Gastronomy Saimaa Management Project 2023–2025 hanke koordinoi ruokaan ja kulttuuriin pohjautuvan tiiviin matkailun yhteistyöverkoston toimintaa Saimaan kolmen maakunnan alueella. Tavoitteena oli lisätä Saimaan alueen ruokamatkailun tunnettavuutta ja elinkeinolähtöistä palvelutarjontaa alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Etelä-Savon lisäksi hankkeeseen osallistuvat Etelä-Karjala ja Pohjois-Karjala. Vuonna 2025 hankkeen keskeisinä toimenpiteinä hankkeen loppuraportoinnin lisäksi oli nostaa esille vielä juhluvuoden saavutuksia mediassa, osallistua ICGAT-verkoston kansainvälisiin tapahtumiin ja kilpailuihin sekä järjestää European Region of Gastronomy –juhluvuoden päätöstilaisuus sidosryhmille.

Interreg Europe -ohjelman rahoittama CASPER-hanke (Citizen Activation in Shrinking rural areas for Place-based policies to Enhance Resilience) liittyy älykkään sopeutumisen soveltamiseen väestöään menettävillä EU:n alueilla. CASPER-hankkeessa suunnitellaan ja toteutetaan Etelä-Savon maakunnassa EU:n rakennerahastoinstrumenttiin perustuva älykkään sopeutumisen kehittämistoimi, joka perustuu läheiseen yhteistyöhön

yhden tai useamman kunnan ja kansalaistoimijoiden kanssa. Pilotointi pohjautuu väestömuutoksen tilannekuvaan Etelä-Savon kunnissa. Paikallista pilotointia edistettiin jatkamalla yhteiskehittämisen työpajoja kunnissa paikallisten asukkaiden osallisuuden lisäämiseksi ja kehittämistarpeiden tunnistamiseksi. Kesän 2025 aikana koottiin lisäksi kysely Etelä-Savon kuntien edellytyksistä ja valmiudesta älykkään sopeutumisen viitekehyksen hyödyntämiseen kuntien kehittämisessä. Vastauksia saatiin jokaisesta Etelä-Savon kunnasta. Hankkeen puitteissa valmistui myös ylempi AMK-opinnäytetyö maahanmuuttajataustaisten henkilöiden aktivoinnista osana maaseudun älykästä sopeutumista. Tärkeässä asemassa on osaamisen ja tiedon jakaminen kansainvälisten hankekumppanien kesken. Hankekumppanit tapasivat Puolassa Podlaskien maakunnassa toukokuussa ja Unkarissa Somogyn maakunnassa lokakuussa. Mukana Puolassa oli sidosryhmän edustajana Enonkosken kunnan elinvoimakoordinaattori. Unkarin tapaaminen painottui hankkeen sisäiseen arviointiin, joten sidosryhmien edustajaa ei ollut mukana.

Interreg Europe -ohjelmasta rahoitettava REWARD-hanke (Retaining and attracting knowledge workers and skills for regional development) tehostaa toimijoiden yhteistyötä ja edistää toimenpiteitä, joilla parannetaan maakunnan innovaatioympäristöissä ja -verkostoissa toimivien yritysten edellytyksiä houkutella osaavaa työvoimaa palvelukseensa. Hanke etsii EU:n laajuisesti toteuttamiskelpoisia ideoita ja ratkaisuja sovellettavaksi Etelä-Savossa. Kesäkuussa 2025 hankekumppanit kokoontuivat Varsovaan, Puolaan yrittäjyyden tukemisen ja innovaatioekosysteemien äärelle. Lokakuussa kohteena oli Pardubice, Tšekin tasavalta ja parhaat käytännöt elämänlaadun ja alueiden vetovoiman vahvistamiseen. Sidosryhmien edustajia Etelä-Savosta mukana oli Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta, Savonlinnan kaupungilta, järjestöistä, kehitysyhtiö Miksei Mikkelistä ja Mikkelin kaupungin kansainvälisistä palveluista. Paikallisten, hankkeen eteläsavolaisten sidosryhmien tapaamisia jatkettiin: helmikuussa Mikkelissä esitellen hyviä käytänteitä kumppanialueilta sekä kahdessa työpajassa syksyllä – syyskuussa Savonlinnassa ja marraskuussa Mikkelissä. Työpajoissa työstettiin kansainvälisille innovaatio- ja kehittämistyötä tekeville monialaisille ihmisille ja diginomadeille etätönnön ja yrittämisen mahdollisuuksia (HUB), jotka yhdistäisivät (start-up) yrityksiä, oppilaitoksia ja julkisia toimijoita.

Itäsuomalainen **Kulttuuri Itää -kehittämishanke** käynnistyi vuoden 2024 alusta ja Etelä-Savon maakuntaliittoon palkattiin kulttuurikoordinaattori 1.3.24 alkaen (80 %). Vuosina 2024–2025 hanke on järjestänyt säännöllisesti etä- ja lähitapaamisia ja -koulutuksia Etelä- ja Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan kuntien kulttuuripalveluissa työskenteleville. Vuonna 2025 hanke on ollut mukana järjestämässä erilaisia itäisen Suomen kulttuurialan ammattilaisten verkostotapaamisia ja foorumeita mm. Mikkeliin, Juvalle, Pieksämäelle, Savonlinnaan ja Kuopioon yhteistyössä mm. Taiteen edistämiskeskuksen ja ELY-keskuksen kanssa. Hankkeessa on myös toteutettu 43 kunnan yhteinen pilotti, jossa kehitettiin toimintamalleja ylimaakunnallisille kulttuurikiertueille ja muihin yhteistuo- tantoihin. Koko Itä-Suomen laajuinen kiertuekokonaisuus toteutettiin yhdessä kuntien kulttuuri- ja kirjastopalveluiden sekä kyläyhdistysten kanssa. Kiertueilla toteutui yhteensä 142 erillistä tapahtumaa, jotka on koottu tarinakartalle Kulttuuri Itää kiertueella. Kiertueet työllistivät osa-aikaisesti 68 taiteilijaa. Kiertueet lisäsivät taiteilijoiden näkyvyyttä, vahvistivat kuntien ja alueen taiteilijoiden yhteistyötä ja verkostoja sekä paransivat taiteen

alueellista saavutettavuutta. Lisäksi hanke osallistui valtakunnalliseen Kunta elää kulttuurista -viestintäkampanjaan ja tuotti jokaiselle kunnalle tilastopakettit kuntien kulttuuritoiminnan kehittämisen ja siitä viestimisen tueksi. Hankkeessa luotu Itä-Suomen kuntien kulttuuritoimihenkilöiden verkosto jatkaa toimintaansa hankkeen jälkeen itäsuomalaisena yhteiskoordinaationa.

Maakuntaliitto osallistui omarahoitusosuudella ylimaakunnallisen Viisi matkailumaakuntaa, yksi järvielämys – Pro Lakeland II-hankkeeseen, joka käynnistyi vuonna 2024 ja jatkuu 30.9.2026 saakka. Ryhmähankkeen päätoteuttajana on Kainuun ammattikorkeakoulu, ja Etelä-Savon osatoteutuksesta vastaa Mikkelin Seudun Matkailupalvelu ry. Hanke liittyy Itäisen Suomen valtiosihteerityöryhmän vuonna 2023 laatimaan selvitykseen ja suosituksiin.

Tavoite vuodelle 2025	Toimenpiteet toimintasuunnitelmassa 2025	Mittarit
Ennakointi ja tiedolla johtaminen Tuemme aluekehittämisten tietopohjaa ennakoidmalla toimintaympäristön ja osaamistarpeiden muutoksia sekä tukemalla kehittämistahojen tiedolla johtamista.	Tilasto- ja ennakointitiedon tuottaminen jäsenkuntien ja maakunnan muiden toimijoiden suunnittelun ja päätöksenteon tueksi ja alueellisten toimien vaikuttavuuden lisäämiseksi, painotus erityisesti kuntien strategiatyön tukemisessa. Maakuntaohjelmatyön tukeminen aluekehitykseen liittyviä tilasto- ja ennakointiaineistoja kokoamalla, tuottamalla ja analysoimalla. Osaamistarve-ennakoinnin kehittäminen yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa sekä osallistumalla valtakunnallisiin verkostoihin ja prosesseihin (mm. TEM/ELY, Opetushallitus, Jotpa). Kv-ennakointityön kartoitus (mm. OECD, EU :n komissio, YK, NATO, Nordregio, akateeminen tulevaisuudentutkimus) sekä näiden tulosten tuominen maakunnassa hyödynnettäväksi.	Kuukausittaiset tilastopäivitykset maakuntahallituksen käyttöön Vuosittaiset päivitykset verkkosivuilla julkaistuihin tietoihin. Käyttäjämäärän kasvu ennakkoinnin virtuaalisissa kanavissa. Osallistujien määrän kasvu ennakkoinnin verkostotyössä. OECD tutkimushankkeen tulosten hyödyntäminen maakunnan aluekehitystyössä ja edunvalvonassa.

Mitä teimme tavoitteen saavuttamiseksi?

Monipuolisilla tilasto- ja ennakointiaineistoilla tuettiin alueen toimijoiden tiedolla johtamista, suunnittelua ja kehittämistä. Määrällistä ja laadullista aluetietoa tuotettiin, jalostettiin ja analysoitiin eri prosesseja ja tilaisuuksia varten (mm. ALKE-keskustelujen tilannekuva ja maakuntahallituksen kokoukset) ja niistä viestittiin monikanavaisesti. Tilastoasiantuntija ja asiantuntija (ennakointi, maakuntastrategia ja -ohjelma) vastasivat lisäksi lukuisiin sidosryhmien tietopyyntöihin aluetietoon liittyen. Maakuntaohjelmatyön tueksi tuotettiin mm. PESTE-toimintaympäristöanalyysi sekä valikoitujen kehitysindikaattorien seuranta. Kuntien strategiatyötä tuettiin erityisesti älykkään sopeutumisen teeman myötä webinaarilla ja selvityksellä. Tiedon viestinnässä käytettiin esavoennakoi.fi- sekä

esavo.fi -verkkosivuja sekä laadittiin tiedotteita ja uutiskirjeitä. Sosiaalisen median kanavina käytössä oli Bluesky sekä LinkedIn.

Vuonna 2025 Etelä-Savon ennakointityötä esiteltiin alueen verkostotoimijoiden järjestämissä tilaisuuksissa, esimerkiksi ammattikorkeakouluopiskelijoille. Lisäksi osallistuttiin ylimaakunnallisiin maakuntien ennakointivastaavien sekä tilasto- ja tutkimusvastaavien verkostokokouksiin. Yhteistyössä Sitran ja kansallisen ennakointiverkoston kanssa järjestettiin Finnsight –seminaari. Veto- ja pitovoimaa sotealalle osaamisen ennakoinnilla ja kehittämisellä (XAMK, Esedu, Samiedu, Eloisa) sekä Tulevaisuusvoimaa (Etelä-Savon yrittäjät) -hankkeiden kanssa tehtiin ennakointiyhteistyötä mm. työpajojen ja verkkosivustojen merkeissä. Pohjoisen harvaan asuttujen alueiden (ns. NSPA-alueet) tilaa ja näkymiä koskeva laaja kansainvälinen tutkimushanke valmistui vuoden alkupuolella, mutta laajempaa julkistus/jalkautustilaisuutta siihen liittyen ei järjestetty. Kansainvälisen ennakointityön kartoitusta päästiin aloittamaan vasta maakuntaohjelman valmistuttua loppuvuodesta, tämä työ jatkuu vuonna 2026.

Tavoite vuodelle 2025	Toimenpiteet toimintasuunnitelmassa 2025	Mittarit
Edunvalvonta Ajamme maakunnan ja jäsenkuntien yhteistä etua ennakkoivasti, suunnitelmallisesti ja ajantasaiseen tietoon pohjaten.	Jatketaan edunvalvontaprosessin kehittämistä edunvalvonnan asiakirjan mukaan keskittyen erityisesti edunvalvonnan viestinnän kehittämiseen sekä tiivistäen yhteistyötä jäsenkuntien kanssa ja kansanedustajien suuntaan. Edunvalvonnassa Itä-Suomen visiotyön mukainen elinvoiman lisääminen /hallitusohjelman toteuttamiseen. Kuntien edunvalvonnan tukeminen. EU:n ohjelmakauden 2028–2034 valmisteluun vaikuttaminen. Maakunnan edunvalvonnan näkyvyyden ja tavoittavuuden lisääntyminen.	Edunvalvonnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen: Itä-Suomen vision toteutus, liikennehankkeiden edistymisen, maakunnan elinvoimaa kuvaavan mittariston tulokset, Suomen koheesiopoliittikatavoitteet 2028–2034. Mediaseuranta ja asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.

Mitä teimme tavoitteen saavuttamiseksi?

Etelä-Savon maakuntaliitto tekee vaikuttamistyötä alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti tavoitteenaan koko maakunnan elinvoiman edistäminen. Edunvalvonnan käytännön työ painottuu lausuntojen antamiseen maakuntaa koskevista teemoista sekä yhteisten kantojen ja linjausten muodostamiseen ja aloitteiden laatimiseen kansallisessa ja eurooppalaisessa kontekstissa. Edunajamistyötä toteutetaan laajassa yhteistyössä maakunnan jäsenkuntien, alueen kansanedustajien, eri viranomaistahojen sekä elinkeino- ja koulutusorganisaatioiden kanssa. Vaikuttamistyötä tehdään myös tiiviissä ylimaakunnallisessa yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa sekä yhteistä EU-toimistoa hyödyntäen. Keskeisimmät edunvalvonnan yhteistyökonsortiot ovat Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta, Itä-Suomen neuvottelukunta sekä Itäisen Suomen

yhteistyö, joka on Petteri Orpon hallituskaudellaan 2024–2027 lanseeraama yhteistyökoalitio Itäisen Suomen, Kaakkois-Suomen ja Kainuun maakunnille.

Vuonna 2025 Etelä-Savon maakuntaliiton edunajamistyötä ohjasivat maakuntahallituksen linjaamat (2024) Etelä-Savon edunajamisen kärjet, joista ajankohtaisia olivat erityisesti Itäisen Suomen ohjelma, erilaiset saavutettavuuteen liittyvät teemat sekä EU:n monivuotisen rahoituskehyksen sisältöihin vaikuttaminen. Itäisen Suomen erityiskohtelun osalta maakuntaliitto pyrki itäsuomalaisessa yhteistyössä aktiivisesti vaikuttamaan Valtioneuvoston helmikuussa 2025 julkaiseman Itäisen Suomen ohjelman sisältöihin. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa alueen talouskasvua, elinvoimaa, investointimahdollisuuksia, saavutettavuutta sekä osaamista ja työvoiman saatavuutta. Vaikuttamistyössä on pyritty varmistamaan ohjelman toimenpiteiden käytännön toteuttaminen ja niille rahoituksen osoittaminen valtion budjetista. Sen osalta aktiivista ja pitkäjänteistä vaikuttamistyötä tarvitaan myös jatkossa.

Saavutettavuuden osalta edunvalvontaa tehtiin itäsuomalaisessa yhteistyössä osallistuen niin Itäisen Suomen ohjelmaan liittyvään vaikuttamiseen kuin liikennejärjestelmätöihin Itä-Suomi ja seututasolla. Lisäksi vaikutettiin Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun antamalla lausunto suunnitelmaluonnoksesta. Saavutettavuusteeman osalta korostuivat raideliikenteeseen ja erityisesti poikittaisiin ratayhteyksiin liittyvät teemat. Digitaalisen saavutettavuuden osalta tehtiin vaikuttamistyötä riittävän nopeiden ja tasalaatuisten tietoliikenneyhteyksien turvaamiseksi koko maakunnassa.

Maakuntaliiton edunajamistyössä korostui myös aktiivinen vaikuttamistyö tulevaan (2028–2034) EU:n monivuotisen rahoituskehykseen liittyen. Komission julkaistua kesällä 2025 esityksensä EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä on maakuntaliitto työskennellyt aktiivisesti sen eteen, että Suomen MFF-kannoissa huomioidaan Itä- ja Pohjois-Suomen erityisasema eli EU-liittymissopimukseen perustuva NSPA-kriteeri ja että riittävät aluekehitys- ja muut koheesiovarat alueiden kehittämiseksi turvataan myös uudella ohjelmakaudella 2028–2034.

Muita edunajamisen painopisteitä vuoden 2025 aikana olivat metsäpoliittisen päätösvalan säilyminen alueilla, matkailuun suunnattavien panostusten kasvattaminen, osaamisen ja TKI-toiminnan vahvistaminen, energiapolitiikkaan vaikuttaminen, kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistus, hyvinvointialueiden tulevaisuus ml. rahoitus sekä monipaikkaisuuden edistäminen.

Keväällä 2025 maakuntaliitto päivitti myös jäsenkuntiensa edunvalvonnan kärjet kuntatason edunvalvonnan ajantasaisen tilannekuvan varmistamiseksi. Kuntien edunvalvonnan kärkiä yhdistävät teemat olivat saavutettavuus, osaaminen ja koulutus, elinkeinoelämän ja TKI-toiminnan vahvistaminen, kuntien rahoitusasema sekä hyvinvointialueen palvelujen ja rahoituksen turvaaminen.

Kokonaisuutena vuonna 2025 tehty edunajamistyö oli vahvasti tavoitteellista ja ennakkoivaa ja perustui vahvaan sidosryhmäyhteistyöhön. Edunvalvonnan vaikuttavuutta tuettiin edunvalvonnan viestinnällä, jolla lisättiin maakuntaliiton kantojen ja tekojen näkyvyyden ja tavoitavuuden lisääntymistä.

Tavoite 2025	Toimenpiteet toimintasuunnitelmassa 2025	Mittarit
Viestintä Viestimme nykyaikaisesti, vuorovaikutteisesti ja aktiivisesti tukien edunvalvontaa ja maakuntaliiton toiminnallisia tavoitteita.	Viestintästrategiassa määriteltyjen toimenpiteiden toteuttamista jatketaan. Maakuntaohjelman 2026–2029 laadinnan vaatimat viestintätöimenpiteet toteutetaan. Tuetaan viestinnällä Saimaan alueen tunnettuuden kasvattamista. Vahvistetaan mediaviestintää ja mediasuhteita sekä kehitetään median palvelua luontevaksi osaksi toimintaa. Viestinnällä tuetaan edunvalvontatyötä ja lisätään vaikuttamisviestintää. Itä- ja Itäisen Suomen yhteisiä viestejä terävöitetään ja tuetaan edunvalvontaa. Tuodaan esille aluekehityksen onnistumisia, eteläsavolaista osaamista ja oman toiminnan vaikuttavuutta. Jatketaan kansalaisille suunnattua Europe Direct -viestintää.	Strategisista kärjistä kertovat uutiset ja muu näkyvyys, mitaamisen tukena Meltwater-työkalu. Käyttäjien ja sitoutuneiden määrän kasvu liiton digitaalisissa kanavissa. Edunvalvonnan vaikuttavuus ja tulokset, myös Itä-Suomen yhteisissä tavoitteissa. Laajat sidosryhmäverkostot maakuntaliiton tapahtumissa ja verkostoissa, yhteiseen asiaan sitoutuminen. Sitoutuminen liiton viesteihin ja viestintään, "puolestapuhujia" lisää.

Mitä teimme tavoitteen saavuttamiseksi?

Vuonna 2025 viestinnässä jatkettiin edunvalvonnan tukemista niin maakunnan kuin Itä-Suomen ja Itä- ja Pohjois-Suomen yhteisen edunvalvonnan osalta. Koheesiopolitiikan ja EU-rahoituksen merkitystä nostettiin esille useissa kannanotoissa ja tiedotteissa, ja tuotiin esiin EU-rahoituksen merkitystä muun muassa lehtiliitteellä maakuntalehdissä. Yhdessä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa koottiin vaikuttavuusjulkaisu ohjelmakauden 2014–2020 keskeisistä tuloksista. Maakuntaliiton luottamushenkilövaihdokset ja uusi maakuntaohjelma vaativat suunnitelmallista ja ajantasaista tiedottamista eri kanavissa.

Mediaviestinnässä nousivat esiin muun muassa Itäisen Suomen ohjelma ja siihen vaikuttaminen, saimaannorppaan liittyvät asiat kuten norpan valinta Etelä-Savon maakuntaeläimeksi, maakunnan parhaat –palkitut toimijat ja Päämajasymposium-tapahtuma. Etelä-Savon maakuntapäivää toukokuussa vietettiin kaikissa kolmessa seutukaupungissa ja se sai huomiota niin sosiaalisessa kuin perinteisessäkin mediassa.

Kansalaisia tavoitettiin erilaisissa tapahtumissa, kuten maakuntapäivän tapahtumissa ja maakuntajohtajan kierroksella Savonlinnassa, Pieksämäellä ja Mikkelissä. Perinteinen Päämajasymposium elokuun alussa keräsi Mikkelissä tapahtumasalin täyteen kuulijoita ja Yle Areenan striimin äärellä yleisöä tavoitettiin laajasti ympäri Suomen, avauksia tilaisuuden striimille kertyi lähes 3000 kappaletta. Maakuntaliiton Europe Direct -hanke oli mukana muun muassa maakunta- ja Eurooppa-päivässä sekä palkitsemassa Etelä-

Savon parhaita toimijoita lokakuussa. Europe Direct -hanke toteutti aktiivisesti kansalaisviestintää myös opiskelijoille EU-komission tavoitteiden mukaisesti.

Verkkosivujen kävijämääriä ja liikennettä, some-kanavien tavoittavuutta ja analyytiikkaa ja uutiskirjeen tavoittavuutta seurattiin kuukausitasolla. Verkkosivuilla erityisesti kiinnostivat rahoitushakuihin, maakuntakaavan valmisteluun ja asiantuntijoiden kirjoituksiin liittyvät sisällöt.

Sosiaalisen median kanavien seuraajamäärät ovat yhä tasaisessa kasvussa. Seuraajamäärältään eniten kasvaa LinkedIn-sivu. Somekampanjoita ja maksullista somenäkyvyyttä jatkettiin hyvien kokemusten ja tulosten pohjalta. Erityisesti Päämajasymposiumia markkinoitiin aiempaa aktiivisemmin sosiaalisessa mediassa ja kampanjoinnin tuloksia hyödynnetään jatkossa.

Meltwater-tiedotuspalvelu on auttanut kohdistamaan viestejä valtakunnallisesti eri medioille ja on auttanut mediaseurannassa sekä viestinnän vaikuttavuuden seurannassa.

Viraston tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Laadimme tulevien vuosien talouden tasapainotussuunnitelman.	Hallintopalveluyksikkö laatii esityksen talouden tasapainottamisesta.	Tasapainotussuunnitelma on valmis vuoden 2025 aikana.
Toimintatapamme ovat ajan tasalla.	Kehitämme toimintaamme selkeyttämällä ja kuvaamalla keskeiset prosessit.	Keskeisten prosessin kuvaus on valmis vuoden 2025 aikana.
	Kartoitetaan tekoälyn mahdollisuudet työskentelyn apuna.	Selvitys tekoälyn mahdollisuuksista.
	Henkilöstön perehdytys ja ohjeistus tietoturvan ja tietosuojan vaatimuksista sisäisin koulutuksin.	Pidetyt tietoturvakoulutukset.
Olemme haluttu työpaikka ja työyhteisö voi hyvin.	Jatkamme hybridityöskentelyn toimintamallin ja menetelmien kehittämistä.	Hybridityötoimintamallin vuosittainen päivittäminen
	Kehitetään liiton sisäisiä palveluja tukemaan työhyvinvointia.	Henkilöstön vaihtuvuus.
	Kehityskeskustelut.	Sairauspoissaolot.
		Työhyvinvointikyselyt.

Mitä teimme tavoitteiden saavuttamiseksi?

Vuoden 2026 ja 2027 taloussuunnitelmat on laadittu siten, että talous saataisiin seuraavien vuosien aikana vähitellen tasapainoon. Maakuntaliiton tavoitteena on toteuttaa tulojen ja menojen tasapaino vuonna 2028. Tasapainotus toteutetaan suunnitelmallisesti

karsimalla kaikkia liiton kulueriä ja huolehtimalla samalla liiton lakisääteisten tehtävien ja edunvalvonnan laadukkaasta hoitamisesta. Todennäköistä on, että kuntien maksu-osuuksien nostoon on painetta viimeistään vuonna 2028, mikäli tulojen ja menojen tasapaino vuonna 2028 halutaan saavuttaa.

Maakuntaliiton virasto on jatkanut keskeisten prosessien kuvausta vuonna 2025 ja keskeiset prosessit on kuvattu.

Maakuntaliiton viraston henkilöstölle on järjestetty koulutusta tekoälyyn liittyen ja tekoäly otettiin rajatusti testiryhmällä käyttöön elokuussa. Testiryhmää laajennettiin syksyllä. Tietoturvakoulutuksia pidettiin kesäkuussa ja syyskuussa sekä uusien työntekijöiden aloittaessa. Lisäksi ajankohtaisista tietoturvan ja tietosuojan aiheista viestittiin ja keskusteltiin henkilökunnan kanssa ja merkittäviä uhkia ja tapahtumia nostettiin esiin. Maakuntaliitto osallistui kansallisiin ja sidosryhmäryhmien työskentelyyn, joissa kehitetään tietoturvaa ja tietosuoja sekä niiden osaamista.

Maakuntaliiton virasto on säännöllisesti seurannut henkilöstön hyvinvointia ja on ketterästi reagoinut esille nousseisiin asioihin. Työyhteisön osalta saavutetut tavoitteet on kuvattu tarkemmin henkilöstöraportissa.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalouden kokonaismenot ja tulot	TA 2025	TP 2025	Poikkeama
Luottamushenkilöhallinto			
110 Valtuusto ja hallitus			
Toimintatulot	2 385	2 385	0
Toimintamenot	-502	-446	55
	1 883	1 939	55
130 Tarkastustoimi			
Toimintatulot			
Toimintamenot	-19	-19	0
	-19	-19	0
140 Osallisuustoiminta			
Toimintatulot			
Toimintamenot	-5	-4	1
	-5	-4	1
150 E-Savon kulttuuri- ja luovien alojen työryhmä			
Toimintatulot			
Toimintamenot	-4	-3	0
	-4	-3	0
Luottamushenkilöhallinto yht.			
Toimintatuotot	2 385	2 385	0
Toimintakulut	-529	-473	57
	1 856	1 913	57
Virasto / Maakunnan kehittäminen ja suunnittelu			
210 Hallinto- ja kehittämissyksikkö			
Toimintatulot	26	28	2
Toimintamenot	-934	-913	22
	-908	-885	23
250 Aluekehitysyksikkö			
Toimintatulot		2	2
Toimintamenot	-915	-769	146
	-915	-768	147
251 Hankehallinnointi 2023-2025			
Toimintatulot			
Toimintamenot	-132	-86	-46
	-132	-86	-46
Virasto / Maakunnan kehittäminen ja suunnittelu yht.			
Toimintatuotot	26	29	3
Toimintakulut	-1 981	-1 768	122
	-1 955	-1 739	125
Hankkeet			
Toimintatuotot	753	759	6
Toimintakulut	-839	-1 014	-175
Netto = sitovuustaso	-86	-255	-169
Toimintatuotot yhteensä	3 164	3 174	10
Toimintakulut yhteensä	-3 349	-3 255	94
* Erotus	-185	-81	104

Taulukko 25. Maakuntaliiton käyttötalouden toteutuminen 2025 (1000 €).

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosan toteutuminen	TA 2025	TA muutos	KS 2025	TP 2025	Poikkeama
hankkeet nettoperusteisina					KS/TP
Toimintatulot/käyttötalouden tuloarvio	2 411 100		2 409 100	2 414 239	5 139
Toimintamenot/ käyttötalouden määräraha	-2 595 800		-2 593 800	-2 495 294	98 506
Toimintakate	-184 700		-184 700	-81 055	103 645
Rahoitustulot ja -menot					
Rahoitustulot				16 133	16 133
Rahoitusmenot	-300		-300	-57	243
Vuosikate	-185 000		-185 000	-64 978	120 022
Poistot					
Satunnaiset tulot ja menot					
Tilikauden tulos	-185 000		-185 000	-64 978	120 022

Taulukko 26. Maakuntaliiton tuloslaskelmaosan toteutuminen 2025 (€).

Taulukossa mukana Talousarvio 2025 ja käyttösuunnitelma 2025. Näiden välillä ei tapahtunut kokonaisuudessa muutosta. Etelä-Savon maakuntaliiton hankkeiden osalta määräraha ja tuloarvio otetaan maakuntavaltuuston hyväksymään talousarvioon nettomääräisenä. Maakuntavaltuuston hyväksymä talousarvio sitoo maakuntahallitusta toimintatulojen ja -menojen sekä rahoitustulojen ja -menojen tasolla.

Rahoitusosan toteutuminen	TA 2025	KS 2025	TP 2025	Poikkeama
				TA/TP
Toiminta ja investoinnit				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate +/-	-185	-185	-65	-120
Satunnaiset erät, netto +/-				
Tulorahoituksen korjauserät				
Investointien rahavirta				
Investointimenot				
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				
Toiminta ja investoinnit, netto	-185	-185	-65	-120
Rahoitustoiminta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Oman pääoman muutokset +/-				
Vaikutus maksuvalmiuteen			-65	

Taulukko 27. Maakuntaliiton rahoitusosan toteutuminen 2025 (1000 €).

OSA 3: TILINPÄÄTÖSLASKEL- MAT

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 476 133,66	2 688 440,96
Tuet ja avustukset	697 568,81	842 949,24
Toimintatuotot yht.	3 173 702,47	3 531 390,20
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 950 712,61	-2 131 788,78
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-324 632,97	-339 432,84
Muut henkilösivukulut	-38 983,42	-363 616,39
Muut henkilösivukulut		-39 421,19
Palvelujen ostot	-713 058,15	-844 964,89
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-61 591,00	-58 827,41
Avustukset		
Muut toimintakulut	-165 778,93	-161 823,96
Toimintakulut yht.	-3 254 757,08	-3 576 259,07
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-81 054,61	-44 868,87
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4,37	42,59
Muut rahoitustuotot	16 128,66	10 693,03
Korkokulut	-56,68	-4,65
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	16 076,35	10 730,97
VUOSIKATE	-64 978,26	-34 137,90
TILIKAUDEN TULOS	-64 978,26	-34 137,90
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-64 978,26	-34 137,90

Toteumavertailu

1.1.-31.12.2025	Talousarvio	Muutos / KS	Käyttösuunn.	Toteutuma 1-12/2025	Poikkeama KS /TOT	Käyttö %
Luottamushenkilöhallinto						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 385 100		2 385 100	2 385 153,39	-53,39	100,0
Toimintatuotot yht.	2 385 100		2 385 100	2 385 153,39	-53,39	100,0
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-273 900	-2 800	-276 700	-260 270,12	-16 429,88	94,1
Palvelujen ostot	-232 300	7 200	-225 100	-195 910,25	-29 189,75	87,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 300	-3 000	-20 300	-13 322,19	-6 977,81	65,6
Avustukset					0,00	-100,0
Muut toimintakulut	-5 700		-5 700	-3 120,12	-2 579,88	54,7
Toimintakulut yht.	-529 200	1 400	-527 800	-472 622,68	-55 177,32	89,5
TILIKAUDEN TULOS	1 855 900	1 400	1 857 300	1 912 530,71	-55 230,71	103,0
Virasto						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	16 000		16 000	20 504,94	-4 504,94	128,2
Tuet ja avustukset	10 000	-2 000	8 000	8 580,90	-580,90	107,3
Toimintatuotot yht.	26 000	-2 000	24 000	29 085,84	-5 085,84	121,2
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 470 100	37 200	-1 432 900	-1 288 527,79	-144 372,21	89,9
Palvelujen ostot	-331 500	-10 900	-342 400	-301 428,43	-40 971,57	88,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 000	400	-44 600	-36 916,60	-7 683,40	82,8
Muut toimintakulut	-134 200	1 000	-133 200	-140 883,24	7 683,24	105,8
Toimintakulut yht.	-1 980 800	27 700	-1 953 100	-1 767 756,06	-185 343,94	90,5
TILIKAUDEN TULOS	-1 954 800	25 700	-1 929 100	-1 738 670,22	-190 429,78	90,1
Hankkeet						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	186 100	-17 200	168 900	70 475,33	98 424,67	41,7
Tuet ja avustukset	567 000	155 300	722 300	688 987,91	33 312,09	95,4
Toimintatuotot yht.	753 100	138 100	891 200	759 463,24	131 736,76	85,2
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-683 900	-37 500	-721 400	-765 531,09	44 131,09	106,1
Palvelujen ostot	-131 600	-110 900	-242 500	-215 719,47	-26 780,53	89,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 800	-5 800	-10 600	-11 352,21	752,21	107,1
Muut toimintakulut	-18 600	-11 000	-29 600	-21 775,57	-7 824,43	73,6
Toimintakulut yht.	-838 900	-165 200	-1 004 100	-1 014 378,34	10 278,34	101,0
TILIKAUDEN TULOS	-85 800	-27 100	-112 900	-254 915,10	142 015,10	225,8

1.1.-31.12.2025	Talousarvio	Muutos / KS	Käyttösuunn.	Toteutuma 1-12/2025	Poikkeama KS /TOT	Käyttö %
Yhteensä						
Toimintatuotot						
Myyntituotot						96,3
Tuet ja avustukset	2 587 200	-17 200	2 570 000	2 476 133,66	93 866,34	95,5
Toimintatuotot yht.	577 000	153 300	730 300	697 568,81	32 731,19	96,2
	3 164 200	136 100	3 300 300	3 173 702,47	126 597,53	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						95,2
Palvelujen ostot	-2 427 900	-3 100	-2 431 000	-2 314 329,00	-116 671,00	88,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-695 400	-114 600	-810 000	-713 058,15	-96 941,85	81,6
Avustukset	-67 100	-8 400	-75 500	-61 591,00	-13 909,00	
Muut toimintakulut	-158 500	-10 000	-168 500	-165 778,93	-2 721,07	98,4
Toimintakulut yht.	-3 348 900	-136 100	-3 485 000	-3 254 757,08	-230 242,92	93,4
Rahoitustuotot ja kulut	-300		-300	16 076,35	-16 376,35	-5358,8
TILIKAUDEN TULOS	-185 000	0	-185 000	-64 978,26	-120 021,74	35,1

Talousarvio sitoo maakuntahallitusta toimintatulojen ja -menojen sekä rahoitustulojen ja -menojen tasolla (Talousarvio 2025 kohta 4.2).

MAAKUNTAVALTUUSTO	Talousarvio 2025	Toteutuma 1-12/2025	Poikkeama
Toimintatulot	2 411 100,00	2 414 239,23	3 139,23
Toimintamenot	-2 595 800,00	-2 495 293,84	100 506,16
Toimintakate	-184 700,00	-81 054,61	103 645,39
Rahoitustulot		16 133,03	16 133,03
Rahoitusmenot	-300,00	-56,68	243,32
Vuosikate	-185 000,00	-64 978,26	120 021,74
Tilikauden tulos	-185 000,00	-64 978,26	120 021,74
Tilikauden yli/alijäämä	-185 000,00	-64 978,26	120 021,74

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-64 978,26	-34 137,90
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64 978,26	-34 137,90
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	315 675,09	33 917,33
Korottomien velkojen muutos	-159 450,63	13 573,82
Rahoituksen rahavirta	156 224,46	47 491,15
Rahavarojen muutos	91 246,20	13 353,25
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 382 032,58	1 290 786,38
Rahavarat 1.1.	1 290 786,38	1 277 433,13
	91 246,20	13 353,25

Tase

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	60 824,74	60 824,74
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	7 458 338,16	10 521 801,83
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
3. Muut saamiset	260 922,08	580 610,96
4. Siirtosaamiset	10 446,32	6 432,53
Lyhytaikaiset saamiset	271 368,40	587 043,49
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 382 032,58	1 290 786,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 172 563,88	12 460 456,44
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	82 434,38	82 434,38
III Muut omat rahastot		
IV Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	879 913,11	914 051,01
V Tilikauden yli/alijäämä	-64 978,26	-34 137,90
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Valtion toimeksiannot	7 458 338,16	10 521 801,83
E VIERAS PÄÄOMA		
II Lyhytaikainen		
6. Ostovelat	62 140,05	76 064,18
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	61 195,99	60 841,78
8. Siirtovelat	693 520,45	839 401,16
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	9 172 563,88	12 460 456,44

OSA 4: TILINPÄÄTÖKSEN LII- TETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 1

Tilinpäätöksen arvostus ja jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Vuonna 2025 tehtiin tietokoneiden hankinta lähes koko henkilöstölle. Ko.hankinta kirjattiin kokonaisuudessaan vuosikuluksi vuodelle 2025.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain	2 025	2 024
Luottamushenkilöhallinto	2 385 153,39	2 385 100,00
Virasto / Maakunnan kehittäminen ja suunnittelu	29 085,84	26 845,09
Hankkeet	759 463,24	1 119 445,11
Toimintatuotot yhteensä	3 173 702,47	3 531 390,20

Toimintakulut tehtäväalueittain

Luottamushenkilöhallinto	-472 622,68	-464 408,30
Virasto / Maakunnan kehittäminen ja suunnittelu	-1 767 756,06	-1 897 173,01
Hankkeet	-1 014 378,34	-1 214 677,76
Toimintakulut yhteensä	-3 254 757,08	-3 576 259,07

Liitetieto 9

Palvelujen ostot	2 025	2 024
Muiden palvelujen ostot	-713 058,15	-844 964,89
Palvelujen ostot yhteensä	-713 058,15	-844 964,89

Liitetieto 11

Suunnitelman mukaiset poistot

Maakuntavaltuusto 15.11.1996 § 21

Hyödykeryhmä	poistoaika	poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
* Aineettomat oikeudet	5 v	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto		
*atk-laitteet	3 v	30 % jäännösarvopoisto
*muut laitteet ja kalusteet	3 v	30 % jäännösarvopoisto
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut		
pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

Maakuntavaltuusto on 10.11.2008 § 19 hyväksynyt käyttöomaisuuden pienhankintarajaksi 15 000 euroa.

Liitetieto 14

Muut rahoitustuotot	2025	2024
Osinkotuotot ja osuuspääomien korot muista yhteisöistä	16 128,66	10 693,03
Osinkotuotot ja osuuspääomien korot yhteensä	16 128,66	10 693,03

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 18

Pysyvien vastaavien sijoitukset	2025	2024
Osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	60 824,74	60 824,74
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	60 824,74	60 824,74
Kirjanpitoarvo 31.12.	60 824,74	60 824,74

Valtion toimeksiantojen varat	2025	2024
Maakunnan kehittämisraha	1 386,52	21 897,52
Maakunnan omaehtoisen kehittämisen määräraha		2 258,53
Euroopan aluekehitysrahasto EAKR 2014 -2020		0,00
Matkailun elpymishankkeet ALMA		119 487,98
Alueellinen selviytymissuunnitelma		17 744,97
AKKE 2022: Omaehtoinen kehittäminen MOKRA		1 150,61
AKKE 2022: AIKO		86 555,32
AKKE 2022: Osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus		87 120,69
AKKE 2022: Kestävä monipaikkaisuus		9 342,83
Mikkelin matkailun valtion avustus	236 785,95	435 625,77
AKKE TKI-toiminnan tukeminen	68 836,22	308 688,24
Itäisen Suomen kestävä matkailu	2 930 592,74	3 000 000,00
Euroopan aluekehitysrahasto EAKR 2021 -2027	4 220 736,73	6 431 929,37
Valtion toimeksiantojen varat yhteensä	7 458 338,16	10 521 801,83

Liitetieto 23

Saamiset	2025	2024
Lyhytaikaiset		
Saamiset valtiolta, ALV	22 859,84	8 579,15
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	9 160,50	10 143,00
EU-tuet ja avustukset	99 082,67	436 799,99
Interreg	79 601,00	67 117,00
Muut projektien saamiset	48 198,31	53 392,40
Muut saamiset	2 019,76	4 579,42
Menoennakot	10 446,32	6 432,53
Saamiset yhteensä	271 368,40	587 043,49

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 24

Oman pääoman erittely

	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	82 434,38	82 434,38
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	82 434,38	82 434,38
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	879 913,11	914 051,01
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	879 913,11	914 051,01
Tilikauden yli/alijäämä	-64 978,26	-34 137,90
Oma pääoma yhteensä	897 369,23	962 347,49

Peruspääoman jakautuminen jäsenkuntien kesken 31.12.2025

Kunta	Veroäyrit -94 1000 kpl	Osuus perus- pääomaan €	Osuus %
Enonkoski	92 483	959,24	1,1636
Hirvensalmi	114 616	1 188,81	1,4421
Juva	375 888	3 898,74	4,7295
Kangasniemi	301 383	3 125,97	3,7921
Mikkeli	2 800 776	29 049,85	35,2400
Mäntyharju	461 017	4 781,70	5,8006
Pieksämäki	1 169 118	12 126,18	14,7101
Puumala	154 044	1 597,76	1,9382
Rantasalmi	209 377	2 171,67	2,6344
Savonlinna	2 095 441	21 734,07	26,3653
Sulkava	173 582	1 800,41	2,1840
YHTEENSÄ	7 947 725	82 434,38	100,00

**Velat jäsenkunnille ja jäsenkuntien konserneihin
kuuluville yhteisöille**

	2025	2024
Lyhytaikaiset		
Jäsenkunnille		
Siirtovelat	13 178,69	20 506,59
Muut siirtovelat		
Ostovelat		
Jäsenkunnille yhteensä	13 178,69	20 506,59
Jäsenkuntien konserneihin kuuluville yhteisöille		
Siirtovelat		2 773,00
Muut siirtovelat		
Ostovelat	441,89	462,81
Jäsenkuntien konserneihin kuuluville yhteisöille yht.	441,89	3 235,81

Liitetieto 32

Siirtovelat

	2025	2024
Lyhytaikaiset		
Lomapalkkavelka sivukuluineen	334 361,78	383 049,23
Muut palkkajaksotukset		3 200,00
Henkilösivukulut	41 463,74	48 540,23
Saadut ennakot	312 694,93	399 711,70
Muut siirtovelat	5 000,00	4 900,00
Siirtovelat yhteensä	693 520,45	839 401,16

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 37

Leasingvastuut

	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 670,00	4 685,00
Myöhemmin maksettavat	8 219,00	12 378,00
Leasingvastuut yhteensä	12 889,00	17 063,00

Vuokravastuut

	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	117 424,00	71 495,00
Myöhemmin maksettavat	244 240,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	361 664,00	71 495,00

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 41

Henkilötyövuodet 31.12.

	31.12.2025	31.12.2024
Luottamushenkilöhallinto	1,0	1,0
Virasto / Maakunnan kehittäminen ja suunnittelu	16,8	17,8
Hankkeet	11,4	13,7
Henkilöstö yhteensä	29,2	32,5
joista virka-, työ- tai perhevapaalla	0,0	1,0
joista määräaikaisia	6,0	13,0

Liitetieto 43

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetut luottamushenkilömaksut

	2025	2024
Keskusta, Etelä-Savon piiri	4 462,22	3 700,40
Keskusta, Itä-Savon piiri	1 120,19	1 678,80
Kaakkois-Suomen Kokoomus ry	2 650,55	2 721,80
Kaakkois-Suomen Sosialidemokraatit ry	3 534,63	3 387,80
Perussuomalaiset, Etelä-Savon piiri	439,85	853,89
Kaakkois-Suomen Vasemmistoliitto	39,00	100,63
Kaakkois-Suomen Vihreät ry	522,40	460,00
Kristillisdemokraatit	59,70	80,50
Liike Nyt	52,00	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	12 880,54	12 983,82

Liitetieto 44

Tilintarkastajan palkkiot

	2 025	2 024
BDO Auditor oy		
Lakisääteinen tilintarkastus	6 044,33	5 633,76
Hanketarkastukset		1 700,00
Muut palkkiot		
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	6 044,33	7 333,76

Liitetietojen allekirjoitus

[Allekirjoitetaan sähköisesti. Allekirjoitustiedot viimeisellä sivulla]

Anne Matilainen
hallintojohtaja

Jutta Kiiskinen
talouspäälikkö

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Mikkelissä 16.2.2026

Maakuntahallitus

Tilinpäätösmerkintä

Tarkastuksesta on annettu kertomus.

Mikkelissä X.X.2026

BDO Audiator Oy
Lilja Koskelo JHT

LUETTELOT JA SELVITYKSET

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA

1.	Päiväkirja	Dynasty asianhallintajärjestelmä
2.	Pääkirja	Dynasty asianhallintajärjestelmä
3.	Tilinpäätös	Dynasty asianhallintajärjestelmä
4.	Ostolaskujen toimittajaluettelo	Dynasty asianhallintajärjestelmä
5.	Ostolaskupäiväkirja	Dynasty asianhallintajärjestelmä
6.	Palkkakortit	Dynasty asianhallintajärjestelmä
7.	Matkalaskupäiväkirja	Dynasty asianhallintajärjestelmä
8.	Varmentavat asiakirjat	Dynasty asianhallintajärjestelmä

LUETTELO TOSITELAJEISTA

Laji nro

10	Kassatositteet	000001 - 000401
15	Käteiskassa	015001 - 015004
20	Ostolaskujen maksut	020001 - 020084
33	Sähköiset ostolaskut	033001 - 033990
50	Palkat	050001 - 050016
60	Maakunnan kehittämisraha ja AIKO	060001 - 060027
75	EU/rak.rah.2021-2027	075001 - 075153
80	Matkalaskut M2	080001 - 080013
99	Muistiotositteet	990001 - 990112

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**